

RĪGAS
STRADIŅA
UNIVERSITĀTE

STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS

**Akadēmiskā maģistra studiju programma
“Veselības komunikācija”**

Kods: 45321

Studiju virziens:

Informācijas un komunikācijas zinātnes

**Rīga
2018**

SATURS

1. Studiju programmas izveides pamatojums un atbilstība studiju virzienam un augstskolas stratēģijai.....	8
1.1. Studiju programmas izveide	9
1.2. Studiju programmas atbilstība augstskolas attiecīgajam studiju virzienam un augstskolas stratēģijai	13
1.3. Studiju programmas atbilstība nozares tendencēm Eiropas Savienības valstīs un pasaule.....	14
1.4. Studiju programmas attīstības perspektīvas.....	16
2. Studiju programmas pārvaldība	16
2.1. Studiju programmas pārvaldības raksturojums.....	16
2.2. Sabiedrības, tostarp darba devēju, nozares darba devēju organizāciju un citu nozares organizāciju, iesaistes studiju programmas izveidē un turpmākajā pilnveidē raksturojums	18
2.3. Studējošo iesaistes studiju programmas izveidē un turpmākajā pilnveidē (tostarp augstskolas plānotais darbs ar studējošo aptauju rezultātiem) raksturojums	19
2.4. Studiju programmas kvalitātes nodrošināšanas sistēmas raksturojums un novērtējums.....	20
2.5. Informācija par studējošo iespējām turpināt studijas citā studiju programmā vai augstskolā.....	23
3. Studiju programmas resursi un nodrošinājums	25
3.1. Informācija par finanšu resursiem, kas nepieciešami studiju programmas īstenošanai	25
3.2. Iesaistīto mācībspēku raksturojums un novērtējums.....	25
3.3. Informācija par studiju programmas īstenošanā iesaistītajām struktūrvienībām un nepieciešamo atbalsta personālu	26
3.4. Infrastruktūras un materiāltehniskā nodrošinājuma raksturojums un novērtējums ..	27
3.5. Informatīvais nodrošinājums.....	29
3.6. Metodiskais nodrošinājums (vadlīnijas, metodika, rokasgrāmatas utt.)	32
4. Studiju programmas saturs un īstenošanas mehānisms	34
4.1. Studiju programmas saturs.....	34
4.1.1. Studiju programmas uzdevumi	34
4.1.2. Studiju programmas “Veselības komunikācija” plānotie sasniedzamie rezultāti ..	35
4.1.3. Izvērstī mācību procesā plānotie sasniedzamie rezultāti	36
4.2. Uzņemšanas prasības	40

4.3. Studiju programmas noslēgumā plānotie studiju rezultāti.....	41
4.3. Studiju programmas īstenošanas mehānisms.....	42
4.4. Zinātniskā darbība, pētniecība un studiju programmas ietvaros.....	43
5. Absolventu nodarbinātības perspektīvas.....	44
5.1. Absolventu nodarbinātības perspektīvas un prognozes	44
5.2. Absolventu iegūto prasmju un kompetenču atbilstība darba tirgus un nozares attīstības tendencēm	45
6. Studiju programmas atbilstība normatīvo aktu prasībām	46
Pielikumi	49
1. pielikums. RSU Senāta lēmums par studiju programmas izveidošanu	
2. pielikums. Neatkarīgā ekspertīze par studiju programmu	
3. pielikums. Augstākās izglītības padomes atzinums saskaņā ar Augstskolu likuma 55. panta otro daļu	
4. pielikums. Salīdzinājums ar citu augstskolu studiju programmām	
5. pielikums. Studiju programmas pārvaldības struktūrshēma	
6. pielikums. Studiju programmas atbilstība Standartu un vadlīniju kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā (ESG) 1. daļai	
7. pielikums. Apliecinājums par studējošo iespēju turpināt studijas citā studiju programmā	
8. pielikums. Studiju programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku saraksts	
9. pielikums. Studiju programmas studiju plānojums	
10. pielikums. Studiju līguma paraugs	
11. pielikums. Par studiju programmas apgūšanu izsniedzamā diploma pielikuma paraugs	
12. pielikums. Atzinumi par programmas nepieciešamību no veselības komunikācijas jomas organizācijām	
13. pielikums. Studiju kursu kartējums	
14. pielikums. Studiju kursu apraksti latviešu un angļu valodā	
15. pielikums. Mācībspēku ar studiju programmu saistīto pēdējo sešu gadu zinātnisko publikāciju saraksts recenzējamos izdevumos vai pētniecības saraksts	
16. pielikums. Mācībspēku biogrāfijas (Curriculum Vitae) Europass formā latviešu un angļu valodā	

1. Studiju programmas izveides pamatojums un atbilstība studiju virzienam un augstskolas stratēģijai

Veselības komunikāciju mēdz dēvēt par 21. gadsimta valūtu, ar to saprotot šīs komunikācijas zinātnes nozares aizvien pieaugušo nozīmi veselības aprūpes sistēmas un sabiedrības veselības jomā. Veselības komunikācijas nozīmības pieaugumam ir divi aspekti – veselības aprūpes sistēmas dalībniekiem veselības komunikācijas zināšanas ļauj nodrošināt efektīvu komunikāciju, lai sasniegtu un ietekmētu mērķauditoriju, savukārt individuāli efektīva veselības komunikācija ļauj piekļūt informācijai, kas var palīdzēt tiem izprast savu diagnozi vai apzināties veselības riskus. Vienlaikus jāatzīst, ka veselības komunikācijai ir vadošā loma veselībpratības (*health literacy*) veidošanā. Efektīva komunikācija, kas balstīta uz veselības komunikācijas pamatprincipiem un tehnikām, var radīt gan motivāciju izvairīties no veselības riskiem, gan veidot prasmes, kas nepieciešamas, lai pareizi rīkotos slimības gadījumā utt. Veselības komunikācija iegūst aizvien lielāku nozīmi sabiedrības veselības jomā, valsts politikas aspektā, kā arī bezpečības un komerciālajos sektoros.

Veselības komunikācija tiek uzskatīta par komunikācijas disciplīnu, lai gan ir cieši saistīta ar medicīnas, sabiedrības veselības un psiholoģijas jomu. Veselības komunikāciju kā komunikācijas disciplīnu nosaka tas, ka tā balstās uz mārketinga komunikācijai raksturīgajiem patēriņāju uzvedības pētījumiem, komunikācijas kanālu pamatotu izvēli, ziņojumu pozicionēšanu atbilstoši auditorijas vajadzībām, attieksmēm utt.

Nemot vērā veselības komunikācijas plašos uzdevumus, tā kļuvusi par multidisciplināru nozari, kas ietver dažādas kompetences, disciplīnas un teorētiskās pieejas – mārketingu un sociālo mārketingu, masu komunikāciju, uzvedības un sociālās zinātnes un citas teorētiskās ietekmes, tajā skaitā medicīnas modeļus, socioloģiju un antropoloģiju.

Veselības komunikācijas programmas aktualitāti nosaka arī praksē vērojamie piemēri.

- *Veselības aprūpes iestāžu komunikācijas ar sabiedrību profesionālie, ētiskie un juridiskie aspekti.* Runājot par konkrētiem gadījumiem, kur iesaistīti pacienti, slimnīcu komunikācijas nodaļas pārstāvjiem ne tikai jāievēro nosacījums par pacientu datu un veselības informācijas neizpaušanu, bet arī jāsniedz sabiedrībai būtiska informācija, kas ļauj novērtēt attiecīgās iestādes darbu, atklāt nepilnības ārstu praksē utt.

- *Sabiedrības veselības veicināšanas un sabiedrības paradumu maiņas kampaņu efektivitāte.* Kampaņu rezultāti apliecina, ka ne vienmēr šīs kampaņas sasniedz savu mērķi, un to nosaka nepareiza piejas un stratēģijas izvēle. Vērojams, ka sabiedrības veselības veicināšanas kampaņās galvenokārt tiek izvēlēta informēšanas taktika, nevis stratēģiska, starpdisciplināra un sociāli ekoloģiskās sistēmas specifiku respektējoša pieeja. Veselības jomā, lai nodrošinātu veiksmīgu paraduma maiņu un veselības mārketingu, ir nepieciešamas specifiskas zināšanas.
- *Komunikācija krīzes un riska komunikācija veselības jomā.* Piemēram, kā veidot krīzes komunikāciju, ja notiek katastrofas, avārijas ar daudz cietušajiem un epidēmijas ar daudz mirušajiem. Kā veidot krīzes komunikāciju, profesionāli, ētiski, tiesiski, sabiedrības interesēm atbilstoši. Kā runāt ar neārstējamu slimību pacientiem, kā komunicēt ar piederīgajiem tuvinieka nāves vai kritiska stāvokļa gadījumā, runāt par mirstoša piederīgā kļūšanu par donoru u. tml.

1.1. Studiju programmas izveide

Akadēmiskā maģistra studiju programma “Veselības komunikācija” ir izveidota atbilstoši Latvijas Republikas akadēmiskās izglītības standarta prasībām.

Rīgas Stradiņa universitātes (RSU) Komunikācijas fakultātes (KF) un Sabiedrības veselības un sociālās labklājības fakultātes (SVSLF) akadēmiskās maģistra studiju programmas “Veselības komunikācija” aktualitāti un atbilstību Latvijas sabiedrības laikmetīgajām vajadzībām nosaka pēdējo desmitgadu strukturālās pārmaiņas gan Latvijas sabiedrībā pēc 1991. gada, kļūstot par Rietumvalstu mediju, komunikācijas un sabiedriskās publiskās telpas līdztiesīgu dalībnieci, gan arī radikālas pārmaiņas komunikācijas jomā un to lietojumā dažādās tautsaimniecības nozarēs un sabiedrībā visā pasaulei.

Komunikācija kļūst aizvien personiskāka un prasa aizvien dziļākas zināšanas specifiskā nozarē. Sabiedrisko attiecību joma pasaulei attīstās, un šīs jomas speciālisti aizvien vairāk specializējas noteiktā jomā: finanšu, IT, veselības u. c. Stratēģiskās komunikācijas un jaunu komunikācijas disciplīnu rašanās pieprasa dziļu kompetenci jomā, par ko tiek komunicēts. Strauji mainās arī komunikācijas instrumenti saziņā ar dažādām sabiedrības grupām, tas nosaka nepieciešamību fundamentāli padziļināt zināšanu teorētisko bāzi arī veselības komunikācijā, lai spētu ne vien sekot līdzi mūsdienu tehnoloģiju diktātam, bet arī izmantot šos instrumentus, lai sasniegu komunikācijas mērķus.

Veselība ir kļuvusi par vienu no sabiedrības darba kārtības jautājumiem. Par to tiek runāts gan plašsaziņas līdzekļos, gan atsevišķām mērķauditorijām. Bieži vien diskusijās un plaši pieejamā informācijā parādās dažādi viedokļi, kas ir balstīti uz mītiem, nevis zināšanām par sabiedrības veselības konceptuālajiem jautājumiem un medicīniskajiem aspektiem. Tas ir viens no pierādījumiem tam, cik būtiskas ir komunikatoru specifiskās zināšanas veselības jomā un spēja veidot atbilstošu saturu un argumentētu diskusiju.

Veselības komunikācija nākotnē klūs aizvien aktuālāka, jo pieaug cilvēku interese par savu veselību, palielinās veselīga dzīvesveida piekritēju skaits un veselībpratības nozīme veselības aizsardzībā un veicināšanā, attīstās zinātnē, kas pierāda cilvēka līdzestības nozīmi ārstēšanās procesā, kā arī attīstās medicīna un farmācija kā loti nozīmīgas tautsaimniecības nozares. Mūsdienās un nākotnē aizvien būtiskāk ir veidot jēgpilnu un uz zinātniekiem principiem balstītu komunikāciju dažādos līmeņos – valdības attiecībās, pacientu, nevalstisko organizāciju un viņu biedru komunikācijā, plašsaziņas līdzekļu komunikācijā ar sabiedrību, medicīnas iestāžu dialogā ar sabiedrību, valsts pārvaldes institūcijām, sadarbības partneriem un arī pacientiem.

Medicīnas un farmācijas nozares attīstība, ar likumdošanu noteiktās komunikācijas prasības, pienākumi un tiesības pieprasīja jauna tipa profesionālus, kas spēj komunicēt atbilstoši likumdošanas normām, sabiedrības vajadzībām, vienlaikus spējot sasniegt arī organizāciju notiekto komunikācijas mērķus.

RSU Komunikācijas fakultātes un Sabiedrības veselības un sociālās labklājības fakultātes pasniedzēji regulāri uzklausa medicīnas un sabiedrības veselības iestāžu, plašsaziņas līdzekļu, kā arī nevalstisko organizāciju un sabiedrisko attiecību darbinieku pausto viedokli, ka veselības nozarē trūkst specifiski sagatavotu komunikācijas profesionāļu, kas spētu veidot uz zināšanām balstītu, kompetentu dialogu ar sabiedrību par veselības jautājumiem.

Atbilstoši Ministru kabineta noteikumiem Nr. 408 “Studiju programmu licencešanas noteikumi” (<https://likumi.lv/ta/id/275563-studiju-programmu-licencesanas-noteikumi>) akadēmiskās maģistra studiju programmas “Veselības komunikācija” izstrāde norisinājās ciešā sadarbībā ar komunikācijas un sabiedrības veselības nozares speciālistiem, kas ilggadēji strādā sabiedrības veselības, medicīnas, sabiedrisko attiecību, medicīnas tiesību, uzņēmējdarbības un žurnālistikas, socioloģijas, psiholoģijas nozarē.

Programmas vadītājas:

- **Anda Kīvīte, Dr. med., Mg. sc. sal.**, docente, vadošā pētniece; Latvijas Zinātnes padomes eksperte medicīnas nozarē (apakšnozare – sabiedrības veselība), kopš

2003. gada vada nacionāla un starptautiska mēroga projektus HIV un asociēto infekciju, vielu un procesu atkarību, seksuālās un reproduktīvās veselības jomās, kopš 2009. gada pilda Eiropas Narkotiku un narkomānijas uzraudzības centra (*European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction – EMCDDA*) ar narkotikām saistīto infekciju (*drug-related infectious diseases – DRID*) nacionālā eksperta funkcijas (e-pasts: anda.kivite@rsu.lv, tālr. 26593968);

- **Vita Savicka, Mg. soc.**, lektore; pētniece ir sabiedrisko attiecību uzņēmuma *Baltic Communication Partners* valdes priekšsēdētāja; kopš 2004.gada vada starptautiskus un nacionālus komunikācijas projektus farmācijas, sabiedrības veselības un medicīnas jomā; kopš 2002. gada strādā RSU par lektori. Ir akadēmiskās bakalaura studiju programmas “Sabiedriskās attiecības” vadītāja p. i.; doktorante RSU programmā “Komunikācijas kultūra un multimediji” (e-pasts: vita.savicka@bcp.lv, tālr. 29238644).

Lai noskaidrotu jomas speciālistu viedokli par nepieciešamību pēc veselības komunikācijas speciālistiem, tika aptaujāti potenciālie darba devēji. Aptaujas tika veiktas no 2017. gada novembra līdz 2018. gada februārim.

Aptaujā piedalījās:

- izdevniecība SIA “ŽURNĀLS SANTA”;
- komunikācijas aģentūra SIA “Divi gani sabiedriskās attiecības”;
- sabiedrisko attiecību uzņēmums SIA “Baltic Communication Partners”;
- biedrība “Latvijas Veselības ekonomikas asociācija”;
- biedrība “Veselības projekti Latvijai”;
- biedrība “Papardes zieds”;
- pacientu organizācija, biedrība “AGIHAS”;
- valsts iestāde “Slimību un profilakses kontroles centrs”.

Organizāciju sniegtie atzinumi par programmas nepieciešamību 12. pielikumā. Kopumā tika secināts, ka veselības komunikācijas speciālisti ir nepieciešami un sniegtu būtisku labumu sabiedrībai.

Darba devēju galvenie secinājumi: ņemot vērā cilvēku mūža ilguma kāpumu, demogrāfisko situāciju, pacientu un viņu ģimenes iesaistes nozīmīgumu slimību kontrolē un ārstēšanas procesā, plaši pieejamo informāciju plašsaziņas līdzekļos par veselības jautājumiem, nepieciešami speciālisti, kuri spēj kritiski izvērtēt un atlasīt informācijas avotus, kompetenti

runāt par veselības jautājumiem, pārzina komunikācijas stratēģijas, tehnikas un metodes, kā strādāt ar auditoriju, lai veicinātu veselībai labvēlīgu uzvedību.

2018. gada 26. janvārī tika veikta RSU profesionālās maģistra studiju programmas “Veselības vadība” maģistrantu aptauja. 22 no saņemtajām 23 atbildēm tika atzīts, ka veselības komunikācija ir ļoti nepieciešama veselības aprūpes sistēmā un komunikācijā ar sabiedrību, kā arī tika atzinīgi novērtēta RSU iecere veidot starpdisciplināru studiju programmu. Vienīgā negatīvā atbilde tika pamatota ar retorisku jautājumu, vai Latvijā ir pietiekami daudz iestāžu, kas apzinās šādu speciālistu nepieciešamību. Atbildes sniedzējs ierosināja nodrošināt studiju programmu arī angļu valodā, tā mudinot RSU kļūt par celmlauzi veselības komunikācijas akadēmiskajā laukā Baltijas reģionā.

Programmas unikalitāte un ilgtspēja ir iekodēta vienā no tās galvenajām prioritātēm – nodrošināt akadēmisko un profesionālo zināšanu un kompetenču sintēzi veselības komunikācijā, balstoties uz nepārtrauktu mācībspēku akadēmiskā līmeņa pilnveidi un veselības komunikācijas profesionālās jomas speciālistu piesaisti.

Programmā paredzēts sagatavot speciālistus Latvijas un Eiropas Savienības veselības komunikācijas profesionālajam darba tirgum un akadēmiskajai videi.

Pašlaik šī ir vienīgā šāda veida studiju programma Baltijā, kuras saturā vienlaikus apvienota komunikācijas un sabiedrības veselības procesu izpratne, zināšanas un kompetences.

Studiju programmas mērķi un uzdevumi

Akadēmiskās maģistra studiju programma “Veselības komunikācija” tiek realizēta kā apvienotā studiju programma sociālo zinātņu maģistra grāda iegūšanai komunikācijas zinātnē. Šīs akadēmiskās maģistra studiju programmas **mērķis** ir sagatavot sociālo zinātņu maģistrus komunikācijas zinātnē, kuriem ir teorētiskās zināšanas un profesionālās prasmes masu komunikācijā, veselības socioloģijā, komunikācijas ētikā un psiholoģijā, veselības un sociālajā mārketingā un citās jomās. Absolventi spēj analizēt un prognozēt sabiedriski politiskos procesus, veikt patstāvīgus komunikācijas satura pētījumus, analizējot ar sabiedrības veselību saistītu problēmu komunikāciju.

Studiju programma sagatavos speciālistus darbam komunikācijas uzņēmumos, ar sabiedrības veselības aktivitāšu nodrošināšanu saistītajās valsts un pašvaldības iestādēs, valsts pārvaldes institūcijās, kas nodarbojas ar veselības politikas izstrādāšanu un īstenošanu, pacientu un veselības politikas nevalstiskajās organizācijās, mediju uzņēmumos un privātā biznesa organizācijās – medicīnas iestādēs, farmācijas kompānijās u. c.

Studiju programmas izstrādes raksturojums

Studiju programmas izstrādē tika iesaistīti RSU Komunikācijas katedras un Sabiedrības veselības un sociālās labklājības fakultātes mācībspēki. Notika konsultācijas ar Medicīnas fakultātes docētājiem, kā arī veselības aprūpes nozares pārstāvjiem.

Nr.	Studiju programmas izstrādē veiktas intervijas ar nozares speciālistiem	Intervijas laiks
1.	Gunta Anča, pacientu organizācija “SUSTENTO”	2017. gada 19. jūnijs
2.	Daiga Behmane, RSU Medicīnas fakultātes prodekanе, maģistra studiju programmas “Veselības vadība” vadītāja	2017. gada 5. jūnijs
3.	Intra Kļaviņa, RSU SVSLF	2017. gada 24. maijs
4.	Anita Villeruša, RSU asoc. prof., akadēmiskās maģistra studiju programmas “Sabiedrības veselība” vadītāja, biedrības “Latvijas Sabiedrības veselības asociācija” valdes priekšsēdētāja	2017. gada 5. februāris

Izstrādātās studiju programmas “Veselības komunikācija” neatkarīgo ekspertīzi veica Mg.psych., Mg.math. Vineta Silkāne, klīniskā psiholoģe, Vidzemes Augstskolas Informācijas un komunikācijas zinātnes studiju virziena lektore. Eksperte savā atzinumā norāda studiju programmas īstenošanas lietderības pamatojumu, programmas aktualitāti un unikalitāti, tās starpdisciplināro raksturu, kā arī pozitīvi vērtē sagatavotās dokumentācijas kvalitāti un docētāju kvalifikācijas atbilstību. Eksperta atzinums pievienots 2. pielikumā.

1.2. Studiju programmas atbilstība augstskolas attiecīgajam studiju virzienam un augstskolas stratēģijai

Studiju programma “Veselības komunikācija” programma atbilst RSU attīstības koncepcijai [2017.–2021. gadam \(RSU Stratēģija un dokumenti\)](#), kas paredz veselības un sociālo zinātņu studiju programmu savstarpējo integrāciju, RSU fakultāšu sadarbību studiju programmu realizācijā, piedāvājot jaunas, Latvijas augstākās izglītības vidē unikālas un konkurētspējīgas studiju programmas latviešu un angļu valodā. Jaunā maģistra studiju programma atbilst RSU stratēģiskajam mērķim veidot modernu un nākotnes darba tirgus prasībām atbilstošu izglītības sistēmu, kas veicina tautsaimniecības transformāciju un nepieciešamo kompetenču, uzņēmējspējas un radošuma attīstību visos izglītības līmeņos.

Studiju programma “Veselības komunikācija” atbilst tiem RSU attīstības koncepcijā izvirzītajiem uzdevumiem, kas attiecināmi uz sociālajām zinātnēm:

- studiju programmas “Veselības komunikācija” saturs ir unikāls, to paredzēts regulāri atjaunot, atbilstoši akadēmiskajām un darba tirgus prasībām;
- studiju programma ļauj nodrošināt starpdisciplinaritāti;
- studiju process tiek nodrošinātas arī e-studiju vietnē;
- regulāri tiek nodrošināta un pārraudzīta studiju kvalitāte.

KF Komunikācijas studiju katedrā un SVSLF Sabiedrības veselības un epidemioloģijas katedrā tiek īstenoti pētījumi, kas atbilst RSU pētniecības prioritātēm, – globālās sociālās problēmas.

1.3. Studiju programmas atbilstība nozares tendencēm

Eiropas Savienības valstīs un pasaule

Veselības komunikācija ir joma, kas pasaulei attīstās visdinamiskāk, un tiek prognozēts, ka tās nozīme, attīstoties medicīnai, mainoties veselības aprūpes principiem, pieaugot cilvēku mūža ilgumam, samazinoties darbaspējīgo cilvēku skaitam Eiropā utt., aizvien pieauga. Līdz ar to veselības komunikācijas disciplīna kļūst aizvien populārāka arī ES valstīs, ne vien ASV, kur šobrīd koncentrējusies veselības komunikācijas teorētisko nostādņu attīstība.

Latvijā studiju programma “Veselības komunikācija” ir unikāla. Tā ir vienīgā studiju programma Latvijā, kas piedāvā padziļinātas studijas specifiski veselības komunikācijā. Komunikācijas studijas maģistratūrā piedāvā RSU programmā [“Komunikācija un mediju studijas”](#), kā arī [“Stratēģiskā un sabiedrisko attiecību vadība”](#). Latvijas Universitātes Sociālo zinātņu fakultātē ir maģistra studiju programma [“Komunikācijas zinātne”](#).

Minētās studiju programmas ir vispārīgākas, satur tādus studiju moduļus kā biznesa komunikācija, komunikācijas zinātne, žurnālistika, politiskā komunikācija, valsts un organizāciju komunikācija, kognitīvās zinātnes, taču tās nespecializējas veselības un sociālās komunikācijas jomā. Maģistra līmeņa studijas veselības komunikācijā ir pieejamas vairākās Eiropas Savienības valstīs (piemēram, Nīderlande, Austrija, Apvienotajā Karalistē), kā arī ārpus Eiropas Savienības (piemēram, ASV, Šveice). Baltijas valstu reģionā līdzīgas studiju programmas nav.

Izvērtējot un salīdzinot iecerēto studiju programmu ar studiju programmām ārvalstīs, attiecībā uz to saturu un organizāciju, var secināt, ka:

- studiju programmu mērķi ir līdzīgi – attīstīt studentu kritisko domāšanu, spēju analizēt zinātnisku informāciju un adekvāti pasniegt to populārzinātniski;
- studiju kursu saturs ir līdzīgs – kvantitatīvās un kvalitatīvās pētniecības metodes sabiedrības veselībā, medicīnā un komunikācijā; runas komunikācija; zinātne un žurnālistika u. tml.;
- studiju kursu pasniegšanā izmantotās metodes ir līdzīgas Amsterdamas Universitātē izmantotajām – gan lekcijas, gan interaktīvi semināri, piemēram, izmantojot komunikācijā modernās tehnoloģijas, gan studentu patstāvīgo darbu izstrāde un prezentēšana. Savukārt Notingemas Universitātē sniedz studentiem iespējas studēt neklātienē;
- studenti praktiskās nodarbībās apmeklē līdzīgas iestādes un organizācijas – televīziju, preses izdevumu izdevniecības u. tml.;
- absolventi ir nodarbināti līdzīgās iestādēs un organizācijās – sabiedrisko attiecību vadībā veselības nozares valsts, pašvaldību iestādēs un nevalstiskās organizācijās, kā arī privātbiznesa institūcijās, kas darbojas medicīnas jomā; žurnālistikā analītiska un zinātniska satura preses izdevumos un raidorganizācijās u. tml.
- atšķirīgs ir tas, ka Amsterdamas Universitātē un Notingemas Universitātē uzsvars ir likts uz zināšanu un prasmju apguvi komunikācijas zinātnē dažādu (tostarp veselības) zinātņu profesionāļiem, taču plānotajā RSU programmā paredzēta arī pretēja situācija – ka studiju programmā studē komunikācijas zinātņu profesionāļi ar mērķi iegūt padziļinātas zināšanas sabiedrības veselības jomā.

Eiropas mērogā ir grūti atrast RSU iecerētajai maģistra studiju programmai “Veselības komunikācija” līdzvērtīgu programmu. Eiropas augstskolās atrodamās programmas vai nu nav tieši veltītas veselības komunikācijai, vai tiek realizētas tikai valsts valodā (kā Amsterdamas Universitātes programma), vai tiek realizētas kā tālmācības programmas (kā Notingemas Universitātes programma). RSU studiju programma tiks realizēta gan valsts, gan angļu valodā individualizēti – strādājot ar mazām studentu grupām (vienā grupā 7–12 studenti), tā sniedzot studentiem iespēju pasniedzējiem uzdot visus interesējošos jautājums, saņemt individuālas atbildes, kā arī apgūt visu mācību vielu interaktīvā veidā. Tāpat visas analizētās studiju programmas uzņem reflektantus vai nu tikai ar bakalaura grādu sociālajās, vai tikai veselības / dzīvības zinātnēs. RSU studiju programmas saturs veidots tā, lai tajā varētu studēt gan personas ar priekšzināšanām sociālajās, gan veselības aprūpes zinātnēs. Tā ir ievērojama šīs programmas priekšrocība.

Skat. 4.pielikumu. Salīdzinājums ar citu augstskolu studiju programmām.

1.4. Studiju programmas attīstības perspektīvas

Attīstot un pilnveidojot maģistra studiju programmu “Veselības komunikācija”, iespējams veicināt pētniecisko darbu veselības komunikācijas jomā un pētniecisko atziņu integrāciju studiju programmas saturā.

Studiju programma nākotnē var tikt attīstīta, to paredzot sadalīt, veidojot atsevišķas programmas medicīnisko izglītību ieguvušajiem un komunikācijas zinātni studējušajiem studentiem. Programmas ieviešanas posmā netiek paredzēts, ka studenti tiks dalīti pēc to priekšzināšanu satura. Medicīnas un komunikācijas zinātnes specifiskie kursi veidotī kā B kursi, kurus iespējams izvēlēties atbilstoši tam, vai šajā jomā studentiem ir zināšanas.

2. Studiju programmas pārvaldība

2.1. Studiju programmas pārvaldības raksturojums

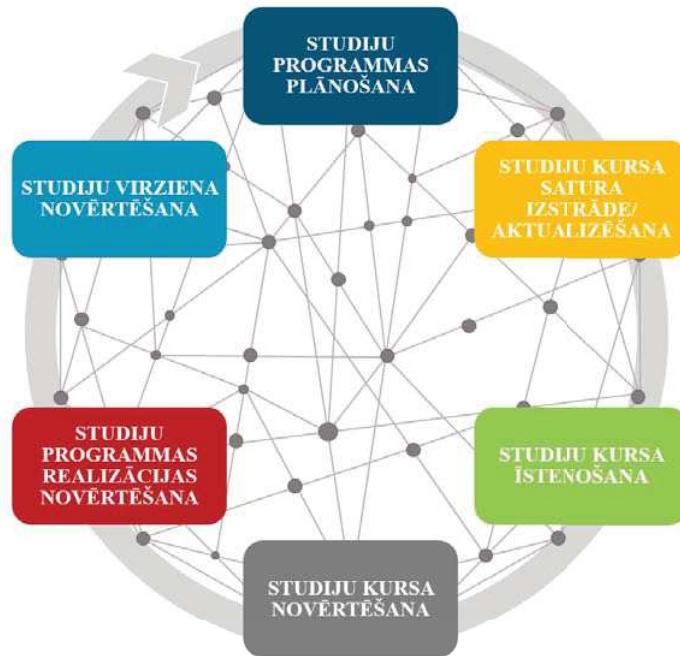
5. pielikumā ir studiju programmas pārvaldības struktūrshēma.

Studiju programmas īstenošanas pārvaldība

RSU Studiju virziena darbu vada studiju virziena vadītājs. Studiju virzienā iekļautās studiju programmas vada studiju programmu vadītāji. Kā atbalsts studiju virziena un studiju programmu attīstībai darbojas Studiju kvalitātes padome (STKP). Tā darbojas saskaņā ar RSU Senātā apstiprināto nolikumu, un tās mērķis ir veikt studiju kvalitātes pārraudzīšanu, nodrošināšanu un paaugstināšanu. STKP sastāvs tiek apstiprināts fakultātes domē, iesaistot tajā attiecīgo studiju programmas vadītāju, akadēmisko struktūrvienību vadītāju vai viņu deleģētus docētājus, kā arī darba devējus un studējošos. Sastāvā var tikt iekļauti absolventu un profesionālo asociāciju pārstāvji. STKP izvērtē studiju virziena un programmas izveides nepieciešamību saskaņā ar tendencēm darba tirgū Latvijā un ES, sniedz priekšlikumus neatkarīgo ekspertu (darba devēju) piesaistei programmas aktualitātes un satura kvalitātes izvērtēšanai. STKP līdzdarbojas studiju programmu un studiju virziena raksturojumu un pārskatu sagatavošanā, iesaistās iekšējo normatīvo aktu izskatīšanā, ja tie ir saistīti ar studiju procesu. STKP kompetencē ir arī studiju programmas satura un studiju virziena attīstības ilgtermiņā izvērtēšana. STKP realizē arī studējošu centrētas pieejas principu. STKP ir iesaistīti studējošie, kas kopā ar citiem padomes locekļiem pieņem uz studiju procesu, kvalitāti, attīstību vērstus lēmumus utt. saskaņā ar RSU nolikumu par studiju kvalitātes padomes darbu. STKP

realizē demokrātisku pārvaldības modeli, kur jautājumi tiek pieņemti STKP sēdēs vismaz vienu reizi semestrī vai pēc nepieciešamības balsojot. Lēmumi tiek apstiprināti ar balsu vairākumu. Parasti lēmumi tiek pieņemti, izmantojot konsensus principu. STKP darbojas RSU apstiprināto regulējumu ietvaros un realizējot RSU politiku.

Prasības studiju procesa plānošanai, uzraudzībai un kvalitātes kontrolei Rīgas Stradiņa universitātē nosaka procesa apraksts Nr. 35 “Studiju procesa organizēšana” un procesa apraksts Nr. 34 “Studiju kursu, studiju programmu, studiju virzienu aktualizēšana un izstrādāšana”. Prasības studiju rezultātu noteikšanai un novērtēšanai iekļautas procesa aprakstā Nr. 6 “Studiju rezultātu novērtēšana un iesniegšana un “Studiju reglamentā I”. Studiju procesa īstenošanas cikls norādīts 1. attēlā.

1. attēls. Studiju procesa īstenošanas cikls

Studiju programmu vada divi vadītāji – viens no tiem koordinē komunikācijas bloka studiju kursu realizāciju, otrs – veselības zinātnu studiju kursu realizāciju. Tomēr, tā kā maģistra grāds tiks piešķirts komunikācijas zinātnē, studiju programmas virsvadītājs ir komunikācijas bloka koordinators. Starp iesaistītajām RSU struktūrvienībām un programmas vadītājiem notiks regulāra informācijas un viedokļa saskaņošana.

Skat. 6.pielikumu. Studiju programmas atbilstība Standartu un vadlīniju kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā (ESG) 1. daļai.

2.2. Sabiedrības, tostarp darba devēju, nozares darba devēju organizāciju un citu nozares organizāciju, iesaistes studiju programmas izveidē un turpmākajā pilnveidē raksturojums

Potenciālie darba devēji tiek iekļauti SVSLF domes sastāvā, lai nodrošinātu to viedokļa pārstāvniecību struktūrvienības īstenoto studiju programmu realizācijā un lēmumu pieņemšanā. Tāpat darba devēji tiek pieaicināti iekļauto gala pārbaudījumu (šajā gadījumā – maģistra darba aizstāvēšanas) komisijās. Tādējādi darba devējiem ir iespēja iepazīties ar studentu studiju laikā iegūtajām kompetencēm un sniegt ierosinājumus to aktualizēšanai.

Ar jauno studiju programmu, to izsūtot pa e-pastu, tika iepazīstināti vairāki potenciālie darba devēji, tai skaitā profesionālās organizācijas, kā arī saņemtas rakstiskas atsauksmes par programmas lietderību (atsauksmes 12. pielikumā).

Programmas izvērtējamu veica šādi potenciālie darba devēji: sabiedrisko attiecību aģentūras “Divi gani” un “Baltic Communication Partners”, izdevniecība “Santa”, biedrības “Latvijas Veselības ekonomikas asociācija” un “Veselības projekti Latvijai”, “Papardes zieds”, profesionālā biedrība “Latvijas Sabiedrības veselības asociācija”, pacientu organizācija AGIHAS, kā arī valsts iestāde “Slimību un profilakses kontroles centrs”.

Nr.	Darba devēji, tostarp profesionālās asociācijas	Vārds, uzvārds
1.	Izdevniecība SIA “ŽURNĀLS SANTA”	Anna Peipiņa, anna.peipina@santa.lv
2.	Komunikācijas aģentūra SIA “Divi gani”	Laura Zvirbule, Laura.zvirbule@divigani.lv
3.	Sabiedrisko attiecību uzņēmums SIA “Baltic Communication Partners”	Dace Plato, Dace.plato@bcplv.lv
4.	Biedrība “Latvijas Veselības ekonomikas asociācija”	Daiga Behmane, dbehmane@gmail.com
5.	Biedrība “Veselības projekti Latvijai”	Vita Dumpe, tālr. 29209612
6.	Biedrība “Papardes zieds”	Iveta Ķelle, info@papardeszieds.lv
7.	Biedrība “AGIHAS”	Andris Veikenieks,

		agihas.lv@inbox.lv
8.	Veselības ministra pakļautībā esoša tiešās pārvaldes iestāde “Slimību kontroles un profilakses centrs”	Iveta Gavare, iveta.gavare@spkc.gov.lv
9.	Biedrība “Latvijas Sabiedrības veselības asociācija”	Anita Villeruša, lsva@@lsva.lv

2.3. Studējošo iesaistes studiju programmas izveidē un turpmākajā pilnveidē (tostarp augstskolas plānotais darbs ar studējošo aptauju rezultātiem) raksturojums

Potenciālo studentu viedoklis tika noskaidrots, veicot neformālas sarunas ar Komunikācijas studiju un Sabiedrības veselības un sociālās labklājības programmas bakalaura studiju programmas studentiem, kā arī nozares pārstāvjiem, kas šobrīd studē komunikāciju. Sarunā un rakstiskajā apliecinājumā (Pielikumā) Ilze Olšteina, izdevniecības “Santa” žurnāliste, atzina: “Uzzinot, ka RSU tiek gatavota Veselības komunikācijas studiju programma, uzreiz saskatīju savu tālākizglītības perspektīvu. Latvijas izglītības sistēmā līdz šim šādas specializētas programmas nav bijis, atrodami tikai atsevišķi studiju kursi, taču šajā sarežģītajā jomā specializācija ir nepieciešama. Esmu daudzus gadus strādājusi par veselības jomas redaktori un žurnālisti, pagājušajā gadā izlēmu mainīt nodarbošanos un apgūt sabiedrisko attiecību speciālistes profesiju, lai strādātu veselības jomā šajā profesijā. Diemžēl šādu specializētu programmu neatradu un iestājos LU SZF Komunikācijas zinātnu maģistra programmā, kur varu iegūt vispārējas zināšanas.”

Komunikācijas fakultātes un SVSLF domes sastāvā ir vismaz viens studentu pārstāvis, lai nodrošinātu studējošo viedokļa pārstāvniecību fakultātes īstenoto studiju programmu realizācijā. Pēc katras studiju kursa beigām RSU izstrādātā sistēma paredz, ka katrs students e-vidē aizpilda kursa novērtējuma anketu, kurā ir iespēja izteikt viedokli un ierosinājumus gan par studiju kursa saturu, gan tā realizācijas metodēm, gan pasniedzēju kompetencēm un darba stilu. Tāpat studiju noslēgumā studenti aizpilda novērtējuma anketu par studiju programmu. RSU prakse ir tāda, ka tiek apzināts arī absolvētu viedoklis.

2.4. Studiju programmas kvalitātes nodrošināšanas sistēmas raksturojums un novērtējums

Iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas RSU

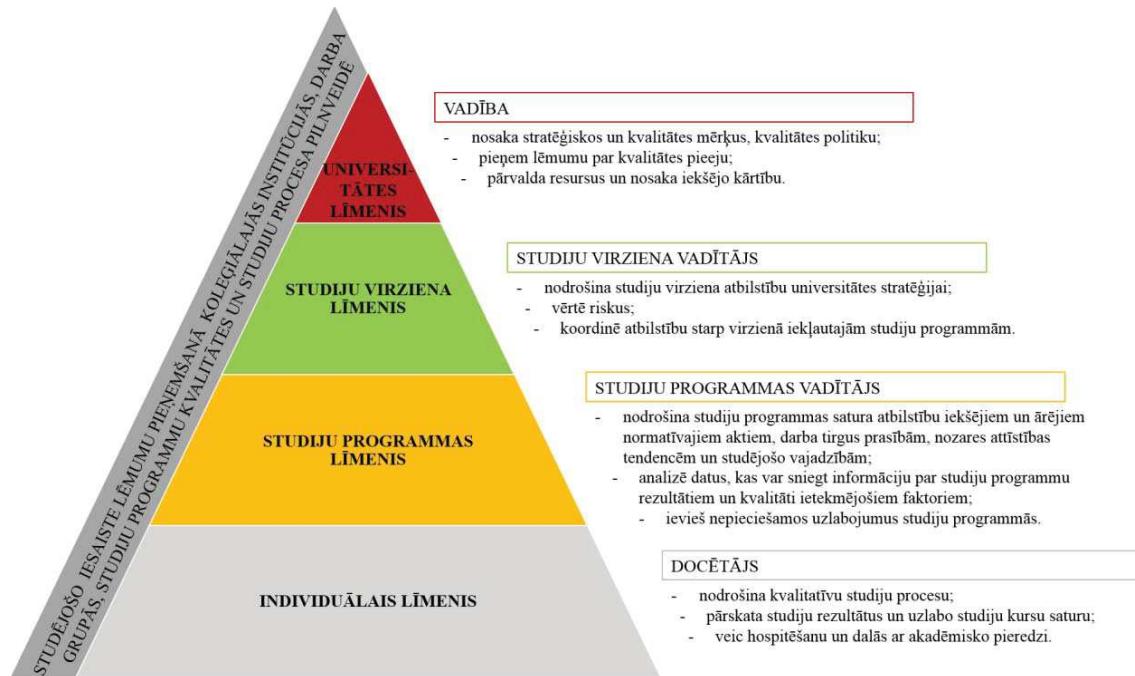
Rīgas Stradiņa universitātes kvalitātes politika balstās uz universitātes stratēģiju un vērtībām un tā ietver trīs pamatprincipus:

- studentcentrēta pieeja,
- partnerība,
- kvalitāte.

Kvalitātes politika ir pieejama RSU [mājaslapā](#).

Kvalitātes politikas īstenošanā ir iesaistīti gan RSU darbinieki, gan studējošie.

Kopumā studiju kvalitātes īstenošana un uzraudzība ir vairāklīmeņu sistēma (2. attēlā).

2. attēls. Studiju kvalitātes īstenošana un uzraudzība

Ieviestās sistēmas uzraudzību RSU veic gan iekšējie sistēmas un kvalitātes auditori, gan neatkarīgie ārējie eksperti.

Studiju kvalitātes uzraudzībai papildus ir ieviesti vairāki citi studiju kvalitātes kontroles mehānismi, piemēram, 2016. gadā RSU darbojās studējošo, docētāju un administratīvo darbinieku kopīgi veidota darba grupa, kurās uzdevums bija izstrādāt RSU Studiju programmu

kvalitātes kritērijus, kas ļautu kontrolēt esošo studiju kvalitāti, izvēlēties tās uzlabošanas ceļus un novērot attīstību laika gaitā. Kvalitātes kritēriji tika definēti trīs kategorijās: institucionālie, piemēram, bibliotēkas resursu pieejamība un vienību skaits, saturiskie, piemēram, kursu satura ikgadējās atjaunošanas procentuāli rādītāji un individuālie, piemēram, vieslektoru skaits programmu realizācijai. Kvalitātes kritērijus apstiprināja un tie stājās spēkā ar 2016. gada 22. augustu. Līdz šim brīdim atbilstoši noteiktajiem kritērijiem studiju programmas ir novērtētas divas reizes. 2018. gadā plānots kritērijus pārskatīt un nepieciešamības gadījumā pilnveidot.

RSU ir skaidri noteiktas prasības un noteikumi visiem “studentu dzīves cikla” posmiem.

RSU mājaslapā ir publicēti:

- [Uzņemšanas noteikumi](#);
- [Studiju reglamenti](#);
- [Studiju iekšējās kārtības noteikumi](#);
- [Stipendiju piešķiršanas kārtība](#);
- [Kredītu piešķiršanas kārtība](#);
- [Nolikums par iepriekšējā izglītībā vai profesionālajā pieredzē sasniegtu studiju rezultātu atzīšanu Rīgas Stradiņa universitātē](#);
- [Nolikumi par pētniecisko darbu izstrādi](#) (pētnieciskais darbs).

Lai nodrošinātu paredzēto studiju rezultātu sasniegšanu, RSU ir izstrādāts daudz iekšējo normatīvo aktu, pēc kuriem ir noteiktas prasības:

- studiju procesa organizēšanai;
- zināšanu un prasmju novērtēšanai;
- prakses nodrošināšanai, pārraudzībai un novērtēšanai;
- klīnisko mācību bāzu nodrošināšanas un materiāli tehniskās bāzes novērtēšanai;
- studentu servisa pakalpojumu nodrošināšanai;
- aptauju organizēšanai;
- akadēmiskā personāla vēlēšanām;
- akadēmiskā personāla pedagoģiskā darba pilnveidei;
- pieaicināto pasniedzēju izvēlei;
- tālākizglītības īstenošanai;
- doktorantūras studijām un zināšanu vērtēšanai;
- hospitēšanai;
- darba izpildes novērtēšanai;

- uzņemšanas organizēšanai RSU studiju programmās angļu valodā;
- apmaiņas programmu organizēšanai;
- neatbilstību, sūdzību, priekšlikumu saņemšanai, izskatīšanai un vadības sistēmas pilnveidošanai u. c.

Studentu serviss

- konsultē par studiju iespējām un uzņemšanas prasībām;
- organizē studējošo uzņemšanu RSU studiju programmās – pieņem dokumentus no reflektantiem, ievada reflektanta informāciju datubāzē, reģistrē reflektantu ierašanos uz pārbaudījumu, organizē studiju līgumu slēgšanu;
- izgatavo un izsniedz studenta apliecību;
- izsniedz izziņas par studenta statusu, sekmēm un citiem studiju datiem latviešu un angļu valodā pēc studenta pieprasījuma;
- sagatavo un izsniedz sekmju izrakstus latviešu un angļu valodā pēc studenta pieprasījuma saskaņā ar SIS (Studējošo informācijas sistēma) esošo informāciju;
- apliecinā RSU dokumentu oriģināla kopijas ar Studentu servisa zīmogu, speciālista parakstu (piemēram, diploma kopija);
- izsniedz pamācību, kā lietot RSU e-vidi;
- pieņem visu veidu iesniegumus no studentiem;
- informē par valsts stipendijām, pieņem pieteikumus;
- informē par studiju un studējošā kredītu ar valsts galvojumu, pieņem pieteikums;
- informē par karjeras iespējām pēc RSU studiju programmu apguves;
- konsultē par lekciju un nodarbību sarakstiem, norises vietām un laikiem;
- sniedz vispārēju informāciju RSU reflektantiem, studentiem, darbiniekiem un klientiem par RSU struktūrvienībām, to atrašanās vietām, pieņemšanas laikiem (pēc mājaslapā norādītās informācijas), par RSU darbiniekiem, par Atvērtās universitātes studiju norisi (pēc Tālākizglītības fakultātes sagatavotās informācijas) un par nozīmīgākajiem RSU pasākumiem;
- sniedz karjeras konsultācijas;
- organizē karjeras izglītības pasākumus (pakalpojumi, kursi, programmas, diskusijas).

Periodiskas ārējās kvalitātes nodrošināšanas atbilstība prasībai

RSU iekšējā pārvaldības sistēma ietver ārējās uzraudzības pasākumus, kas nodrošina neatkarīgu trešās putas novērtējumu jeb auditu.

RSU tiek veikti dažādi ārējie auditi:

- *Kvalitātes pārvaldības sistēmas sertifikācijas un uzraudzības auditi.* Ne finanšu sistēmas un procesu audits, kura laikā tiek novērtēts, vai vadības sistēma ir efektīvi ieviesta un atbilst starptautiskajam standartam ISO 9001:2015 “Kvalitātes vadības sistēmas. Prasības”, kā arī tiek novērtēta darbības atbilstība iekšējiem un ārējiem normatīvajiem aktiem. Sertifikācijas audits tiek veikts vienu reizi trījos gados, uzraudzības audits – divas reizes trījos gados;
- *Energopārvaldības sistēmas sertifikācijas un uzraudzības auditi.* Auditu mērķis ir izvērtēt, vai Rīgas Stradiņa universitāte ievēro standarta ISO 50001:2012 “Energopārvaldības sistēmas. Prasības un lietošanas norādījumi” prasības un pašas universitātes noteiktās prasības attiecībā uz energoefektivitātes pasākumu īstenošanu un mērķu sasniegšanu.. Sertifikācijas audits tiek veikts vienu reizi trīs gados, uzraudzības audits – divas reizes trīs gados.
- *Finanšu audits (Valsts kontroles revīzija).* Finanšu revīzijā pārbauda, vai finanšu pārskati ir sagatavoti atbilstoši normatīvajiem aktiem un vai tie sniedz patiesu informāciju par universitātes finansiālo stāvokli un darbības rezultātu. Finanšu audits tiek veikts vienu reizi gadā.

Papildus auditiem RSU tiek veiktas dažādas ārējās pārbaudes, kurās gan Latvijas, gan starptautiski eksperti vērtē RSU darbību, piemēram, 2016. gadā RSU piedalījās Pasaules Bankas pētījumā, 2017. gadā – starptautiskajā kvalitātes inovāciju balvā.

2.5. Informācija par studējošo iespējām turpināt studijas citā studiju programmā vai augstskolā

Ja akadēmiskās maģistra studiju programmas “Veselības komunikācija” īstenošana tiktu pārtraukta, studentiem būtu iespēja turpināt studijas akadēmiskajā maģistra studiju programmā “Komunikācija un mediju studijas”, ”Stratēģiskā un sabiedrisko attiecību vadība” vai akadēmiskajā maģistra studiju programmā “Sabiedrības veselība”.

Skatīt. 7. pielikumu. Apliecinājums par studējošo iespēju turpināt studijas citā studiju programmā. Informācija studentiem tiks nodota nepieciešamības gadījumā.

3. Studiju programmas resursi un nodrošinājums

3.1. Informācija par finanšu resursiem, kas nepieciešami studiju programmas īstenošanai

Studiju programmu plānots finansēt no privāto un juridisko personu līdzekļiem, nosakot studiju maksu 2400 EUR gadā latviešu valodas plūsmā un 4800 EUR angļu valodas plūsmā. Trīs gadu laikā līdz 2020. gada rudenim plānots sasniegt kopējo studentu skaitu – vismaz 50 studentus.

Finansējums tiek izlietots personāla algām, viespasniedzēju piesaistei, ēku un telpu uzturēšanai, komunālajiem maksājumiem, nodokļiem, IT infrastruktūras uzturēšanai, inventāra un iekārtu iegādei, kā arī atskaitījumiem RSU kopējās infrastruktūras uzturēšanai.

Studiju programmu realizēs RSU Komunikācijas studiju katedra, RSU Sabiedrības veselības un epidemioloģijas katedra, RSU Socioloģijas un psiholoģijas katedra, RSU Veselības psiholoģijas un pedagoģijas katedra un RSU Aroda un vides medicīnas katedra. Šo katedru kopējais ikgada budžets augstākajai izglītībai ir 1,3 milj. EUR. Sagaidāms, ka pirmajā gadā līdz ar ieņēmumu pieaugumu kopējais šo katedru budžets pieauga par 2,7 %. Akadēmiskā personāla atlīdzība studiju programmas pirmajā gadā plānota 26,6 tūkst. EUR apjomā.

Studiju kursu realizācijai ir pieejama plaša RSU materiāli tehniskā bāze, kas ļauj kopējā sistēmā rezervēt studiju un laboratoriju telpas.

3.2. Iesaistīto mācībspēku raksturojums un novērtējums

Programmas realizācijā ir iesaistīti 30 docētāji: no tiem pieci profesori un seši asociētie profesori, septiņi docenti un viens docenta p. i., pieci lektori, trīs lektoru p. i. un četri pieaicinātie pasniedzēji. Pamatdarbā RSU strādā 26 mācību spēki (83 %). Studiju programmas realizācijā iesaistīti Latvijas Zinātnes padomes apstiprinātie eksperti medicīnas apakšnozare: četri sabiedrības veselība, trīs komunikācijas zinātnē, divi psiholoģijā, viens juridiskajās zinātnēs, divi socioloģijā.

8. pielikumā ir saraksts ar visiem mācībspēkiem, kuri tiks iesaistīti studiju programmas īstenošanā.

15. pielikumā mācībspēku ar studiju programmu saistīto pēdējo sešu gadu zinātnisko publikāciju recenzējamos izdevumos vai pētniecības, sasniegumu saraksts.

16. pielikumā visu mācībspēku, kuri tiks iesaistīti studiju programmas īstenošanā, zinātniskās biogrāfijas *Curriculum Vitae Europass* formātā.

3.3. Informācija par studiju programmas īstenošanā iesaistītajām struktūrvienībām un nepieciešamo atbalsta personālu

Akadēmiskās darbības nodrošināšanai un studiju kvalitātei akadēmiskajā struktūrvienībās tiek nodarbināts mācību atbalsta personāls, kas nodrošina studējošo apkalpošanu, dokumentācijas apriti, atbalsta sniegšanu akadēmiskajam personālam. Atkarībā no struktūrvienības veida un docētajiem studiju kursiem (klīniskie kursi, teorētiskie kursi) mācību atbalsta personāla amatus plāno struktūrvienības vadītājs, bet kopējos principus izstrādā un uztur Personāla departaments. Atbalsta personāla atbildības jomas atbilstoši ieņemamajam amatam ir katedras biroja darba atbalsts, mācību procesa un metodiskā darba atbalsts, pētniecības un klīniskā darba atbalsts.

Komunikācijas un Sabiedrības veselības un sociālās labklājības fakultātes katedru vadītāji struktūrvienībā nodrošina kvalificēta akadēmiskā un zinātniskā personāla piesaisti mācību procesa realizēšanai. Veicina akadēmiskā un zinātniskā personāla izaugsmi un ataudzī. Nodrošina studiju procesa iekšējās kvalitātes kontroles sistēmas darbību struktūrvienībā. Piedalās studiju programmu, studiju kursu izstrādāšanā un kvalitātes vērtēšanā. Nodrošina studiju kursu aprakstu izstrādāšanu un aktualizēšanu, nepieciešamās dokumentācijas izstrādi.

Studiju programmu vadītāji, kas pārstāv abas katedras, nodrošina studiju programmas kvalitāti. Pilnveido saturu, sekojot nozares attīstībai. Nodrošina studiju programmas kvalitātes indikatoru izpildi. Piesaista viesdocētājus, realizē starptautiskus projektus. Anketē studējošos. Sagatavo studiju programmu raksturojumu. Veicina studējošo zinātniski pētniecisko darbību. Organizē semestru un sesiju pārbaudījumus. Sekmē rezultatīvos rādītājus studiju programmas vadīšanā. Veicina studiju kursa pēctecību.

Biroja vadītāji katedrās organizē un uzrauga mācību atbalsta personāla darbu, lai nodrošinātu efektīvu atbalstu starpstruktūrvienības darbībai. Nodrošina informāciju par studējošajiem, sekmēm, studiju programmām, docētājiem elektroniskajās sistēmās un datubāzēs. Sagatavo dažādas atskaites par mācību procesu katedrā. Nodrošina tehnisko atbalstu mācību auditorijām. Veic citus tiešā vadītāja uzdevumus.

Biroja administratori katedrās strādā ar informācijas nodrošināšanu katrā katedrā, sagatavo dažādus pārskatus vadītāju uzdevumā. Nodrošina informāciju par studējošajiem, sekmēm, studiju programmām, docētājiem elektroniskajās sistēmās un datubāzēs. Organizē

apmeklētāju plūsmu struktūrvienībā. Nodrošina mācību telpas ar darba procesam nepieciešamajiem uzskates līdzekļiem un tehnisko aprīkojumu.

3.4. Infrastruktūras un materiāltehniskā nodrošinājuma raksturojums un novērtējums

Informācija par materiāltehnisko nodrošinājumu (IT)

Visās RSU ēkās pieejams drošs bezvadu tīkls *Edurooom WiFi*. Studējošie var pieslēgties *Edurooom* bezvadu tīklam, izmantojot savu lietotājvārdu un paroli. *Edurooom* ir pieejams pavisam 36 Eiropas valstīs, kā arī Austrālijā, ASV un Kanādā. Arī RSU studējošajiem ir pieejami brīvpieejas datori, kuros nodrošināta piekļuve studējošā sistēmām un interneta resursiem. Veselības aprūpes studiju virziena nodarbības noris 397 mācību telpās, no kurām ceturdaļa ir lekciju telpas, pārējās ir praktisko nodarbību telpas. Audiovizuālo materiālu izmantošanai studiju procesā 140 mācību telpās ir pieejami multimediju projektori, no kuriem lielākā daļa ir augstas izšķirtspējas interaktīvie projektori, kas savienoti ar apskaņošanas sistēmu. Audiovizuālo mācību materiālu sagatavošanai tiek izmantota *Panopto* video ierakstu sistēma, savukārt tiešsaistes lekciju nodrošināšanai – videokonferences sistēma. Izveidota arī centralizēta auditoriju multimediju aprīkojuma pārvaldības sistēma. Studiju procesa vajadzībām ir pieejamas 10 datorklases kopā ar vairāk nekā 200 darba vietām, kas tiek izmantotas gan noteiktu studiju kursu īstenošanai, gan elektronisku eksāmenu un citu veidu zināšanu pārbaudījumu nodrošināšanai.

RSU piedāvā saviem studējošajiem izmantot *Office 365*, kas nodrošina iespēju lietot pilnu *Microsoft Office*, *OneDrive* failu glabātuvi bez papildmaksas. Kamēr studējošais studē RSU, tam ir pieejama visa programmatūra, kas ir nepieciešama veiksmīgai studiju procesa norisei. Studējošais var veikt *Microsoft Office* programmu – *Word*, *Excel*, *PowerPoint*, *OneNote* – instalāciju uz pieciem datoriem (*PC* vai *Mac*) un piecām mobilajām iekārtām (piemēram, viedtālruni, portatīvo datoru un planšetdatoru). Students var izmantot *OneDrive* 1 TB apjomā ierīču automātiskai sinhronizēšanai.

RSU IT departaments ir RSU struktūrvienība, kuras viens no darbības mērķiem ir modernas informāciju tehnoloģijas infrastruktūras stratēģijas īstenošana. IT departaments veic RSU e-pakalpojumu izstrādi un nodrošinātu to ekspluatāciju.

RSU fiziskā IT infrastruktūra sastāv no:

- 1) RSU datortīkla, kas izvietots 10 ēkās, to savienojumiem, kopā ar 3142 tīkla pieslēguma portiem, 176 bezvadu tīkla piekļuves punktiem, tajā skaitā tiek nodrošināts bezvadu tīkls dienesta viesnīcās;

- 2) RSU datu centra infrastruktūras, kas izvietota Dzirciema ielā 16 un Anniņmuīžas bulvārī 26a, 43 fiziskie serveri, 3 rezervēti disku masīvi, *VMware* virtuālo serveru infrastruktūra ar vairāk nekā 100 virtuālajiem serveriem, rezerves barošanas sistēma, dzesēšana, datu rezerves kopiju veidošanas infrastruktūra;
- 3) IT aparatūras un sistēmu monitoringa sistēma *Nagios*, *HP IMC*, *MS SCCM* ar vairāk nekā 800 monitorējamām iekārtām un servisiem;
- 4) *Lync* telefonu infrastruktūras uzturēšana un atbalsts 300 pieslēgumiem;
- 5) *Panopto* lekciju video lekciju ierakstu sistēma, kurā tiek veikti vidēji 100 lekciju ieraksti mēnesī;
- 6) videokonferences sistēma tiešsaistes lekciju nodrošināšanai, kur vidēji studiju gadā tika nodrošinātas 120 attālinātas lekcijas;
- 7) e-pasta sistēmas uzturēšana – darbiniekiem *Exchange*, kas nodrošina kalendāra un kontaktu pārvaldību, studējošajiem tiek nodrošināts mākoņpakkalpojums *Office 365*;
- 8) *MS Active directory* bāzēta elektroniskās identitātes pārvaldības infrastruktūras uzturēšana (viens lietotāja vārds un parole visās centralizēti uzturētajās IT sistēmās);
- 9) failu servera uzturēšana;
- 10) datorizētu darba vietu un datorklašu apkalpošana (1444 datori, 526 drukas iekārtas, skeneri un citas iekārtas);
- 11) mācību auditoriju aprīkojuma uzturēšana (133 stacionāri aprīkotas telpas, 179 projektori, tajā skaitā aprīkojuma profilaktisko apkopju veikšana);
- 12) mācību auditorijās ir nodrošināts nepieciešamais klātienes atbalsts videolekciju ierakstiem, tiešsaistes lekcijām un lekcijām, kas notiek auditorijās ar sarežģītu multimediju aprīkojumu, IT servisa centra speciālists klātienē nodrošina tehnisko atbalstu;
- 13) pašapkalpošanās kopēšanas, drukāšanas, skenēšanas sistēmas administrēšana.

Lai nodrošinātu studiju procesā nepārtrauktu IT resursu pieejamību, ir izveidots IT servisa centrs, kura darba laiks darba dienās ir no pulksten 7.30 līdz 20.00 un sestdienās no 8.00 līdz 14.00.

Lai nodrošinātu Studiju programmu īstenošanai nepieciešamās infrastruktūras, informatīvā un tehniskā nodrošinājuma pilnveidošanu atbilstoši studiju programmu attīstības vajadzībām, ir izveidota IT attīstības darba grupa, kas sastāv no akadēmiskajiem un administratīvajiem darbiniekiem. IT attīstības darba grupa izskata ierosinājumus par jaunu IT sistēmu izveidi un esošo pilnveidi. Savukārt fiziskā IT infrastruktūra tiek plānota atbilstoši

struktūrvienību pieprasījumiem, izvērtējot esošās infrastruktūras noslogojumu, RSU budžeta izstrādes laikā.

Iepriekš minēto mērķu sasniegšanai IT departamentam ik gadu tiek piešķirts budžets saskaņā ar IT ilgtermiņa attīstības plānu. Liela daļa no finansējuma tiek novirzīta ilgtermiņa ieguldījumiem pamatlīdzekļos, ieskaitot sistēmu programmatūras. Vairāk nekā 30 % no IT budžeta gadā ir paredzēti attīstībai, kas ir ilgtermiņa ieguldījumiem tīkla un serveru infrastruktūrā, iekārtās un programmatūrā.

3.5. Informatīvais nodrošinājums

Informatīvo resursu (bibliotēka un pieejamās datubāzes) novērtējums

No 2018. gada februāra bibliotēkas Brīvpieejas abonements RSU studējošajiem un darbiniekiem pieejams 24/7 režīmā, pārējiem lietotājiem darbalaiks darbadienās ir no pulksten 8.30 līdz 19.00, sestdienās no pulksten 10.00 līdz 17.00.

Bibliotēkas telpu kopplatība – 22 82 m², tai skaitā lasītāju apkalpošanas telpas – 1498 m². Bibliotēkas lietotājiem ir pieejamas 308 lasītāju vietas, 89 datoru darbavietas, bezvadu internets.

No 2016. gada septembra lietotājiem pēc rekonstrukcijas pieejamas labiekārtotas, plašas telpas bibliotēkas 1. stāvā Brīvpieejas abonementā, kas nodrošina iespēju saņemt visas abonementa grāmatas lietošanai uz mājām, izmantojot pašapkalpošanās iekārtas. Brīvpieejas abonementā atrodas arī lasītavas grupu un individuālajam darbam. Lasītavās ir patīkami pavadīt laiku, jo tās ir ērti iekārtotas, lai varētu mācīties un atpūsties.

Bibliotēka atrodas RSU galvenajā ēkā (Rīgā, Dzirciema ielā 16, G korp., 2. stāvā), tai ir arī trīs filiāles:

1) Rīgā:

- RSU Sarkanā Krusta medicīnas koledžā: Informācijas centrs Latvijas veselības aprūpes speciālistiem (J. Asara ielā 5);
- Bibliotēkas filiāle Medicīnas izglītības tehnoloģiju centrā (Anniņmuižas bulv. 26a).

2) Liepājā:

- RSU Liepājas filiāles bibliotēka (Riņķu ielā 24/26).

Par pakalpojumiem, resursiem, apkalpošanas punktiem un citiem jautājumiem informāciju var atrast RSU mājaslapas sadaļā “Bibliotēka”: <https://www.rsu.lv/biblioteka>.

RSU bibliotēka piedāvā plašu drukāto un elektronisko informācijas resursu klāstu, konsultācijas un mācības informācijpratībā par iespieddarbu, elektroniskās un citas informācijas meklēšanu, kā arī informācijas meklēšanu pēc tematiskajiem pieprasījumiem. Bibliotēkā var saņemt grāmatas un citus informācijas resursus darbam mājās, bet lasītavās ir pieejama jaunākā mācību un zinātniskā literatūra. Studējošie un citi bibliotēkas lietotāji var izmantot gan bibliotēkas datorus, gan strādāt ar savām elektroniskajām ierīcēm, izmantojot *Wi-Fi*. Bibliotēkas Informācijas centrā pieejami arī iesiešanas un laminēšanas pakalpojumi. Bibliotēkā var iegādāties RSU izdevniecībā izdotās mācību grāmatas un metodiskos materiālus.

Bibliotēkas vide katru gadu tiek pakāpeniski uzlabota un modernizēta, tiek ieviestas jaunas tehnoloģijas un pakalpojumi (pašapkalpošanās iekārtas ar iespējām lietotājiem pašiem izsniegt sev grāmatas, nodot tās, pagarināt to lietošanas termiņus, apskatīt savu lietotāja kontu, kā arī drukāt, kopēt, skenēt, izmantojot daudzfunkcionālās iekārtas).

Bibliotēkas informācijas centra resursi ir brīvi pieejami jebkuram RSU studējošajam un docētājam. Krājums ir izvietots atbilstoši starptautiskajai decimālajai klasifikācijai (UDK). Bibliotēkas krājumā kopumā ir ap 583 000 fizisko vienību, tostarp apmēram 269 000 grāmatu (dati uz 2018. gada 1. janvāri). Bibliotēkas resursi tiek regulāri papildināti gan ar iepirkumiem, gan profilam atbilstošiem dāvinājumiem.

Bibliotēkas finansējums krājuma veidošanai un resursu nodrošināšanai pēdējo piecu gadu laikā: 2013. gadā – 310 000 EUR, 2014. gadā – 276 800 EUR, 2015. gadā – 305 200 EUR, 2016. gadā – 344 600 EUR, bet 2017. gadā – 350 400 EUR. Finansējums uz vienu bibliotēkas lietotāju 2017. gadā bija aptuveni 25,8 EUR.

Elektronisko resursu abonēšanai tiek izlietoti apmēram 70–75 % no krājuma komplektēšanai paredzētā budžeta. Abonētajās datubāzēs pieejamas apmēram 269 000 abonēto elektronisko resursu vienības (tai skaitā aptuveni 80 % e-grāmatu).

Studentiem ir pieejamas 28 tiešsaistes datubāzes: *AMBOSS* (medicīnas mācīšanās sistēmas platforma), *ClinicalKey*, *AccessMedicine*, *Ebook Central (ProQuest)*, *BMJ Journals*, *SAGE Premier 2018* žurnālu kolekcija, *Wiley Online Journals*, *PsycARTICLES*, *EBSCO* (vairākas akadēmiskās datubāzes), *The Cochrane Library*, *DynaMed Plus*, *ProQuest* žurnālu kolekcija *Health Research Premium Collection*, *Science Direct* žurnālu kolekcija, *SCOPUS*, *Web of Science*, *ProQuest Dissertations & Theses Global: The Sciences and Engineering Collection*, *Letonika*, LETA ziņu arhīvs, *Nozare.lv* u. c. (skat. <https://www.rsu.lv/biblioteka/resursi>). Medicīnas nozares abonētās datubāzes *Elsevier ClinicalKey* un *McGraw-Hill AccessMedicine* nodrošina nelimitētu RSU lietotāju skaitu ar galveno mācību literatūru un rokasgrāmatām gan medicīnas bāzes zinātnēs, gan dažādās specialitātēs. Savukārt abonētās

daudznozaru datubāzes *Ebook Central (ProQuest)* un *EBSCO eBook Academic Collection* piedāvā dažādu izdevēju dažādu nozaru e-grāmatas, kas nodrošina atlasītās informācijas rezultātus, meklējot pēc visdažādākajām tēmām un atslēgvārdiem.

Kopumā datubāzu izmantošanas statistika ir augsta. Tā tiek izvērtēta reizi pusgadā, un izmantošanas statistikas rādītājiem ir tendence palielināties. Pēdējo divu gadu laikā īpaši pieauguši izmantošanas statistikas rādītāji e-grāmatu datubāzēm *ClinicalKey* un *AccessMedicine* (vidēji par 1,3 reizēm).

RSU ir ieviests un Bibliotēkas īstenots atbalsta process, kurā ir noteikts, kā nodrošināt RSU studiju programmas un zinātniski pētniecisko darbību ar nepieciešamajiem informācijas avotiem un pakalpojumiem bibliotēkā. Procesa aprakstā ir noteikta informācijas avotu iegādes plānošana, nodrošinājuma novērtēšana un papildināšana un lietotāju apmierinātības līmeņa noteikšana (lietotāju apmierinātības līmeņa un uzlabošanas darbību noteikšana, aptauju organizēšana un rezultātu analīze).

Datubāzu abonēšana notiek pēc izmēģinājumu periodiem, izmantošanas statistikas un lietotāju atsauksmju analīzes. Bibliotēkas padomes pozitīva lēmuma gadījumā datubāze tiek virzīta budžeta plānam.

Lai uzlabotu bibliotēkas krājuma atbilstību studējošo vajadzībām, tiek veikts darbs ar kursu bibliogrāfiju, informācijas sistēmas izsniegumu datu analīzi, notiek sadarbība ar docētājiem, lai informētu par situāciju ar kursa literatūras nodrošinājumu un popularizētu e-resursus, savukārt lietotājiem ir iespēja elektroniski aizpildīt ieteikuma anketu krājuma papildināšanai.

E-resursu pārvaldībai tiek izmantots rīks *Primo*, kas nodrošina ātru un racionalizētu meklēšanu RSU abonētajos e-resursos, valsts nozīmes bibliotēku elektroniskajā kopkatalogā, bibliotēkas veidotajās datubāzēs un *Primo Central* kolekcijas brīvpieejas e-resursos, izmantojot vienu meklēšanas logu.

Informācija par abonētajām datubāzēm pieejama arī no RSU Studējošo portāla.

Bibliotēkas mājaslapā pieejamā informācija: valsts nozīmes bibliotēku kopkatalogs, ieskaitot RSU elektronisko katalogu, bibliotēkas veidotās datubāzes un bibliotēkas darbinieku apkopotā informācija par pieejamajiem brīvpieejas e-resursiem.

Bibliotēkas jaunumiem un aktualitātēm var sekot *Twitter* kontā *@RSUbibl*.

RSU bibliotēka piedāvā iespēju lejupielādēt un izmantot mobilo aplikāciju “RSU bibliotēka”. Aplikācija ļauj ar *Android* operētājsistēmu aprīkotu viedtālruņu lietotājiem ērti un ātri sazināties ar bibliotēkas struktūrvienībām, piemēram, pagarinot grāmatas lietošanas termiņu. Ar aplikācijas palīdzību ir iespējams noskaidrot bibliotēkas apkalpošanas punktu

darba laikus, uzzināt, kā tur noklūt, nosūtīt e-pastu, piezvanīt, meklēt un rezervēt grāmatas bibliotēkas katalogā u. tml.

Lietotājiem tiek piedāvāti dažādi elektronisko resursu veidi: zinātnisko rakstu datubāzes, e-grāmatu datubāzes, uz pierādījumiem balstītās medicīnas datubāzes, publikāciju bibliogrāfiskās un citēšanas informācijas datubāzes, ziņu un uzzīnu datubāzes, kā arī bibliotēkas darbinieku apkopotā informācija par pieejamajiem brīvpiejas e-resursiem. No 2018. gada pieejama arī medicīnas mācīšanās sistēmas platforma *AMBOSS*.

RSU bibliotēkas struktūrvienība ir Pasaules Veselības organizācijas (PVO) depozitārija bibliotēka Latvijā, kas nodrošina PVO izdoto informācijas avotu pieejamību.

3.6. Metodiskais nodrošinājums (vadlīnijas, metodika, rokasgrāmatas utt.)

Uzsākot studijas, katram studējošajam tiek piešķirts lietotājvārds, un, izmantojot pašapkalpošanās servisu, studējošais var iegūt un atjaunot paroli, kuru var izmantot studējošajiem paredzētajās RSU IT sistēmās.

RSU Studējošā portālā *Universum* pieejama visa nepieciešamā informācija par studijām un to procesu, kā arī dažādi universitātes nodrošinātie pakalpojumi: elektroniski nodarbību grafiki, e-kursi ar studiju materiāliem (e-studijas), videolekciiju ieraksti, atzīmes, iesniegumu veidlapas, informācija par finansēm, privāta RSU studējošā e-pasta kastīte un piekļuve *Office 365*, pašapkalpošanās izdruku pārvaldība (drukāšana, skenēšana, kopēšana), studiju kursa anketas, studiju kursu apraksti, pieteikums rakstiskas izziņas saņemšanai par studējošā statusu, studijas reglamentējošie dokumenti (iekšējie un ārējie normatīvie akti), tiešsaistes datubāzes, aktuālā informācija par studējošo sadzīvi. Savukārt studējošā portālā sadaļā “Bibliotēka” studējošajiem no jebkuras atrašanās vietas ir nodrošināta pieeja elektroniskajām datubāzēm, piemēram, *Web of Science*, *Ebrary eBooks*, *ClinicalKey*, *Access Medicine*.

RSU kopdarbības e-vidē tiek izmantota brīvpiekļuves programma *Moodle*, interneta vietnē (turpmāk e-studijas). E-studiju vide jeb *Moodle* platforma tiek lietota kā rīks studiju procesa organizēšanai katrā studiju kursā – dažādu materiālu ievietošanai, pārbaudes darbu un mājasdarbu izpildei un vērtējumu izlikšanai. Papildus e-studiju vidē ir pieejams gan gaidāmais notikumu kalendārs, gan jaunākās RSU ziņas un diskusiju forumi, kā arī studiju materiāli un visa jaunākā informācija par to, ko studējošā kursa pasniedzējs vēlas nodot studējošajiem – papildu uzdevumus, kolokvija, eksāmena jautājumus, noderīgus papildmateriālus u. tml. Studējošo e-studiju vidē var piekļūt ne vien aktuālā semestra kursiem, bet arī saviem iepriekšējos semestros apgūtajiem kursiem. Agrāko semestru kursī saglabājas tieši tādā

stāvoklī, kādi tie bija brīdī, kad students šo kursu apguva. RSU e-studijas ir pieejamas 24 stundas diennaktī gan no RSU centrālās ēkas un RSU kopmītnēm, gan arī no jebkuras citas vietas, kur pieejams interneta nodrošinājums.

E-studiju vidē studējošajiem katrā kursā ir pieejama informācija par studiju kursu, tā tēmām un sasniedzamajiem rezultātiem. Lielākajā daļā no e-kursiem ir ievietoti nepieciešamie studiju papildmateriāli un norādītas saites uz ārējiem informācijas resursiem. Daļā no kursiem studentiem e-studiju vidē ir pieejami arī pašpārbaudes testi studiju kursa sekmīgai apguvei.

E-studiju vide tiek izmantota arī kā rīks, ar kura palīdzību iespējams attālināti reģistrēties izvēles kursiem, pieteikties praksēm u. c. notikumiem.

Akadēmiskajam personālam e-studiju vide kalpo ne tikai kā vieta, kurā ievietot mācību materiālus un organizēt pārbaudījumus saistībā ar savu studiju kursu, bet arī kā vieta, kurā pats var pilnveidot savas zināšanas. E-studiju vidē ir ne vien pieejamas rokasgrāmatas, kā paveikt dažādas lietas ar *Moodle* platformu, bet caur e-studiju vidi ir iespējams pieteikties uz dažādām apmācībām un kursiem, kuras organizē Pedagoģiskās izaugsmes centrs. Kursu piedāvājumu klāsts ir plašs, kas ļauj pilnveidot kā digitālās, tā arī komunikācijas un runas prasmes.

Kā papildu rīks studējošā zināšanu novērtēšanai pieejama antiplagiātisma un darbu elektronisko labošanas un vērtēšanas sistēma *Turnitin*. Tas ir pasaule vadošais rakstu darbu labošanas un plagiātisma novēršanas rīks, ko ik dienas lieto miljoniem studentu un akadēmisko darbinieku visā pasaule. *Turnitin* piedāvā divas galvenās platformas: *Originality Check* – platforma, kas automātiski pārbauda, par cik procentiem darbā ir neorģināls saturs (plagiāts), un *GradeMark+ETS & QuickMark* – platforma, kas ļauj elektroniski labot iesniegtos darbus, kas būtiski paātrina, kā arī uzlabo darbu labošanas kvalitāti.

4. Studiju programmas saturs un īstenošanas mehānisms

4.1. Studiju programmas saturs

4.1.1. Studiju programmas uzdevumi

Veidot un vadīt studiju darbu, lai studenti apgūtu:

- 1) teorētiskas zināšanas par mediju sistēmām un to pamatprincipiem, masu komunikāciju, mediju efektiem, kas nepieciešamas, lai varētu veiksmīgi izprast sabiedrības informācijas izplatīšanas un uztveres procesus un skaidrot tos kontekstā ar sabiedrības veselībai būtiskiem jautājumiem;
- 2) teorētiskās zināšanas dažādos komunikācijas zinātnes priekšmetos un komunikācijas pētniecības metodēs, kas nepieciešamas veselības komunikācijas likumsakarību izpratnei un šo procesu vadīšanai;
- 3) veselības un sociālā mārketinga teoriju un praksi;
- 4) veselības komunikācijas un veselības žurnālistikas piejas;
- 5) veselības komunikācijas ētiku un tiesības;
- 6) apgūtu un izmantotu komunikācijas zinātnes teorētisko pamatu zinātnisko pētījumu veikšanā;
- 7) prasmes moderno komunikācijas tehnoloģiju izmantošanā veselības komunikācijā;
- 8) zināšanas modernās sabiedrības veselības pamatjautājumos, lai spētu orientēties sabiedrības veselībā risināmo jautājumu daudzveidībā un izmantotajās izziņas metodēs;
- 9) zināšanas, kas nepieciešamas veselības veicināšanas un slimību profilakses būtiskāko teorētisko un praktisko jautājumu izpratnei;
- 10) zināšanas epidemioloģijas un biostatistikas pamatjautājumos, kas nepieciešamas veselības pētījumu un cita veida veselības informācijas izpratnei un interpretācijai;
- 11) zināšanas, kas nepieciešamas veselības aprūpes organizatorisko un ekonomisko aspektu un likumsakarību izpratnei un analīzei;
- 12) klīnisko zināšanu bāzi, kas nepieciešama, lai spētu pieņemt pareizu lēmumu sabiedrības izglītošanai par veselības jautājumiem.

4.1.2. Studiju programmas “Veselības komunikācija” plānotie sasniedzamie rezultāti

Iespējamie studiju rezultāti – zināšanas:

- 1) Zināšanas par indivīda un sabiedrības veselību veidojošajiem un noteicošajiem faktoriem un to daudzveidību; par indivīda un sabiedrības veselības novērtēšanas metodēm un informācijas ieguves avotiem, būtiskākajām veselības problēmām nacionālā, Eiropas un pasaules kontekstā.
- 2) Izpratne par veselības veicināšanas un slimību profilakses stratēģijām, principiem un elementiem. Zināšanas par veselības aprūpes organizēšanas un finansēšanas principiem, atpazīstot, klasificējot un raksturojot dažādos modeļus un aprūpes sistēmu līmeņus.
- 3) Zināšanas par komunikāciju teorijas vēsturi un mūsdienu tendencēm, mediju efektiem, mediju platformām, specializētajiem medijiem un to lomu, informācijas sabiedrību.
- 4) Izpratne par sociālo pētījumu metodēm veselības komunikācijā, mediju satura veidošanu un projektu vadību.
- 5) Padziļinātas zināšanas un izpratne par veselības komunikāciju, komunikāciju psiholoģiju, starp-personu un masu komunikācijas aspektiem, veselības un sociālā mārketinga pieejamām, krīžu un riska komunikācijas būtību un īstenošanas principiem.

Iespējamie studiju rezultāti – prasmes:

- 1) Iegūto veselības statistikas datu apstrāde, aprēķinot un interpretējot dažādu veselības notikumu biežuma un asociāciju rādītājus.
- 2) Veselības izglītības, veselības veicināšanas un slimību profilakses pasākumu kritiska analīze un novērtēšana, spēja argumentēti diskutēt par veselības veicināšana elementu pielietošanu veselības politikas un programmu veidošanā un īstenošanā.
- 3) Informācijas iegūšana, kritiska atlase un izmantošana veselības komunikācijas problēmu analīzei, iegūto rezultātu un piedāvāto risinājumu prezentēšana un izmantošana veselības komunikācijas mērķu sasniegšanai.

- 4) Veselības komunikācijas vēstījuma satura veidošana, kampaņu plānošana un īstenošana, izmantojot sabiedrisko attiecību un mārketinga instrumentus, kampaņu novērošana un novērtēšana.
- 5) Veselības stratēgiskās komunikācijas procesu vadība, atbilstoši komunikācijas mērķiem, auditorijas un mediju formāta vajadzībām, izmantojot mūsdienu komunikācijas tehnoloģijas veselības komunikācijas procesos.

Iespējamie studiju rezultāti – kompetences:

- 1) Vadīt un pārvaldīt prognozējamus un neprognozējamus pētnieciskos un prakses procesus un projektus komunikācijas un masu mediju vidē, izmantojot jaunas, stratēgiskas pieejas, kas ietver tehnoloģiju un komunikācijas satura analītisku mijiedarbību, darbībā ievērojot ētisku attieksmi un uzņemoties atbildību par pieņemtajiem lēmumiem un rīcību.
- 2) Reaģēt uz notikumiem sabiedrībā un procesiem kritiski, balsoties uz zinātniskiem principiem. Izvērtēt mediju saturu, analizējot tos saskaņā ar veselības komunikācijas profesionālajiem kritérijiem un zināšanām, un atbilstoši argumentējot izvēlētās pieejas, kā arī izdarītos secinājumus.
- 3) Vairot sabiedrības izpratni par veselības veicināšanas un profilakses jēgu un nozīmi mūsdienu sabiedrības veselības problēmu kontekstā, kā arī par to lomu indivīda un sabiedrības veselības uzlabošanā.

4.1.3. Izvērsti mācību procesā plānotie sasniedzamie rezultāti

Zināšanas:

- 1) apgūtas sistemātiski organizētas zināšanas par veselības komunikācijas būtību, veselības un sociālā mārketinga teorētiskajām pieejām, principiem un profesionālās ētikas normām; par veselības komunikācijas būtiskākajām problēmām Baltijas un ES kontekstā;
- 2) apgūtas zināšanas par komunikācijas un masu komunikācijas teoriju attīstības vēsturi un tām mūsdienu tendencēm, kas nosaka mediju un žurnālistikas attīstību un spēju izmantot tās praktisku, konceptuālu, unikālu problēmu risināšanā veselības komunikācijā;

- 3) apgūtas zināšanas par mediju efektiem un mūsdienu mediju auditoriju veselības komunikācijas mērķu sasniegšanai;
- 4) apgūtas zināšanas par vispārējo interešu, nišas un specializētajiem medijiem un to nozīmi veselības komunikācijā, par informācijas un mediju formātiem, kas izmantojami mediju platformu saturu veidošanai un/vai mediju saturu veidošanas projektu vadībā;
- 5) apgūtas zināšanas par veselības komunikācijas un mediju jomas izvērtēšanai un analīzei noderīgām sociālo pētījumu metodēm, kā arī pētījumu formātiem teksta, video un audio komunikācijas procesu pētījumos;
- 6) apgūtas zināšanas par informācijas sabiedrību un mūsdienu komunikācijas tehnoloģijām;
- 7) padziļināti apgūta komunikācijas psiholoģija, starppersonu komunikācijas teorētiskie aspekti;
- 8) izprasta krīžu komunikācijas būtība un veidošanas principi;
- 9) apgūtas zināšanas par veselības jēdzienu, veselību ietekmējošo faktoru daudzveidību, sabiedrības veselības nozares galvenajām funkcijām un darbības jomām (tostarp uzturzinātni, vides un darba veselību u. c.), par galvenajām sabiedrības veselības problēmām, to cēloņiem un risinājumiem;
- 10) apgūtas zināšanas par slimību profilakses līmeņiem un stratēģijām, veselības veicināšanas pamatprincipiem, pamatelementiem un teorētiskajiem modeļiem, izprasti veselības veicināšanas programmu etapi un pieejas;
- 11) apgūtas zināšanas par slimību daudzfaktoru cēlonību, dažādu veselības notikumu mērīšanu, vadošajiem veselības informācijas iegūšanas avotiem un to kvalitāti un izmantojamību veselības komunikācijā;
- 12) iegūtas zināšanas par veselības aprūpes organizācijas un finansēšanas galvenajiem principiem;
- 13) iegūtas pamatzināšanas par medicīniskajiem terminiem, iegūts priekšstats par cilvēka anatomiju un fizioloģiju, vienkāršiem patoloģiskajiem procesiem organismā, galveno slimību grupu etioloģiju un patogenēzi, par slimību diagnostikas pamatmetodēm un ārstēšanas pamatprincipiem.

Mācību procesā studenti iegūst šādas prasmes un iemaņas:

- 1) prot izvērtēt, apgūt un analizēt mediju un masu komunikācijas atbilstošu teorētisko literatūru un izmantot komunikācijas teorijas un masu komunikācijas teorijas

empīrisko datu kritiskai analīzei veselības komunikācijas problēmu novērtēšanai, risināšanai un izpētei;

- 2) prot iegūt, izvēlēties, novērtēt, apkopot un nodot tālāk informāciju, kas saistīta ar dažādiem veselības komunikācijas mērķu realizāciju;
- 3) prot iegūt teorētisku un praktisku informāciju, to apkopot, interpretēt un atpazīt veselības komunikācijas problēmas un piedāvāt to risinājumus;
- 4) prot novērot, atpazīt un patstāvīgi veidot veselības komunikācijas kampaņas, izmantojot sabiedrisko attiecību un mārketinga, lobisma u.c. instrumentus;
- 5) prot plānot, organizēt, producēt un radīt veselības komunikācijas vēstījumu saturu aktivitātes šī satura izplatīšanai;
- 6) spēj vadīt veselības stratēģiskās komunikācijas procesus, atbilstoši komunikācijas mērķiem, veselības komunikācijas auditoriju un mediju formātu vajadzībām;
- 7) spēj atpazīt, novērtēt un prot izmantot mūsdienu komunikācijas tehnoloģijas veselības komunikācijas procesos;
- 8) spēj izmantot zināšanas, lai risinātu problēmas un darbotos kompleksās veselības komunikācijas prakses situācijas;
- 9) prot patstāvīgi kritiski izvērtēt veselības komunikācijas pētījumu nepieciešamību, plānot un veikt komunikācijas procesu pētījumus; analizēt un izmantot pētījumos iegūtos datus;
- 10) spēj klasificēt veselību ietekmējošos faktorus, analizēt sabiedrības veselības problēmu raksturojošo informāciju;
- 11) prot atpazīt un izvērtēt slimību profilakses, veselības izglītības un veselības veicināšanas pieejas, spēj diskutēt par veselības veicināšanas elementu pielietošanu veselības politikas un programmu veidošanā un īstenošanā;
- 12) spēj diferencēt kauzālas un ne kauzālas faktoru un veselības notikumu asociācijas, identificēt, kā arī aprēķināt un interpretēt dažādu veselības notikumu biežuma un asociāciju rādītājus, spēj diskutēt par diagnostikas metožu pareizības un snieguma rādītājiem; klasificē veselības aprūpes sistēmas pēc to finansēšanas principiem, atšķir un raksturo veselības aprūpes līmeņus;
- 13) prot raksturot vienkāršu patoloģisko procesu norisi cilvēka organismā, spēj izprast un pareizi lietot medicīniskus terminus ziņas veidošanā komunikācijas procesos.

Mācību procesā studenti iegūst šādas kompetences:

- 1) vadīt un pārvaldīt prognozējamus un neprognozējamus pētnieciskos un prakses procesus, kas skar komunikāciju, masu mediju vidi un prasa jaunas, stratēģiskas pieejas;
- 2) mācību laikā studentos tiek veicināta arī mūsdienu veselības komunikācijas problēmu sarežģītībai raksturīgā profesionālā atbildība par individuāli pieņemtajiem lēmumiem un rīceību, kas attiecas uz ētisku attieksmi, informācijas avotu izvēli, to novērtēšanu, to sniegtās informācijas iekļaušanu mediju saturā;
- 3) no veselības komunikācijas profesionālo kritēriju pozīcijām izvērtēt realitāti, reaģēt uz to un to atspoguļot atbilstoši iegūtajām zināšanām par komunikāciju un citām saistītām jomām;
- 4) atbildīga un ar zināšanām pamatota mūsdienu komunikācijas tehnoloģiju pielietošana, kurā apvienota tehnoloģiju un komunikācijas satura analītiska mijiedarbība veselības komunikācijas procesos;
- 5) kritiski izvērtēt mediju saturu un veikt tā analīzi ar problēmām piemērotām metodēm, atbilstoši argumentējot pieejas un secinājumus;
- 6) uzņemties atbildību par ieguldījumu profesionālajās zināšanās un praksē, pārskatīt un attīstīt iegūtos rezultātus, kas attiecas uz veselības komunikācijas radītajiem efektiem;
- 7) kritiska un uz zinātniskiem principiem balstīta attieksme pret norisēm sabiedrībā, dažādu komunikācijas procesu izpētē un analīzē, argumentācijā izmantojot pamatotas un atbilstošas pieejas veselības komunikācijā;
- 8) komunikācijas pētījumu un teoriju tradīcijām atbilstoša attieksme pret komunikācijas daudzveidību, spēja praksē daudzveidīgi, katram mediju formātam un komunikācijas mērķiem atbilstoši pielietot teorētiskās zināšanas;
- 9) kompetence attiecināt veselības izvērtēšanas un mērķšanas jautājumus uz klīnisko pētniecību un praksi; pamatot sabiedrības veselības nozares būtību un nozīmi; kompetence kritiski izvērtēt un argumentēt problēmas un situāciju sabiedrības veselībā, izmantojot adekvātus informācijas un datu avotus;
- 10) kompetence pamatot un argumentēt par veselības veicināšanas un profilakses jēgu un nozīmi mūsdienu sabiedrības veselības problēmu kontekstā, kā arī par to lomu indivīda un sabiedrības veselības uzlabošanā;

- 11) kompetence kritiski izvērtēt, atlasīt un interpretēt veselības problēmas raksturošanai piemērotus statistiskos rādītajus un citu informāciju;
- 12) kompetence novērtēt pierādījumu pamatošību ārstēšanas, profilakses un veselības aprūpes sistēmas un politikas praksei;
- 13) kompetence argumentēt un pamatot kvalitatīvas veselības aprūpes procesu tās dažādos līmeņos;
- 14) kompetence pareizi lietot medicīniskus terminus un adekvāti aprakstīt veselības problēmu etioloģiju un patoģenēzi un attiecīgās diagnostikas un ārstēšanas metodes.

4.2. Uzņemšanas prasības

1.	Studiju programmas nosaukums	Veselības komunikācija
2.	Studiju programmas līmenis	Akadēmiskā maģistra studiju programma
3.	Iegūstamā kvalifikācija vai/un grāds	Sociālo zinātņu maģistra grāds komunikācijas zinātnē
4.	Studiju ilgums	2 gadi
5.	Studiju veids	Pilna laika
6.	Iesniedzamie dokumenti	<p>1. Reflektanta iesniegums (uz veidlapas) vai elektroniskā pieteikuma izdruka no https://uznemsana.rsu.lv.</p> <p>2. Pases vai ID kartes kopija (oriģināls jāuzrāda).</p> <p>3. Bakalaura diploma un diploma pielikuma kopija (oriģināli jāuzrāda).</p> <p>4. Dokuments, kas apliecina dokumentu reģistrēšanas pakalpojuma apmaksu.</p> <p>5. Kopijas publikācijām (tēzes, raksts) un informācijas avota titullapai (tēžu krājums, žurnāls u. c.), kuras bijušas pēdējo septyņu gadu laikā. Maksimālais zinātnisko darbību apliecināšo dokumentu skaits ir 3 (trīs), ja tādi ir.</p> <p>6. Ja kādā no iesniedzamajiem dokumentiem ir cits personas uzvārds un/vai vārds nekā pasē, tad jāuzrāda arī dokuments, kas apliecina uzvārda un/vai vārda maiņu.</p> <p>7. Ja reflektants izglītības dokumentu vai akadēmisko grādu ir ieguvis ārvalstīs, iesniegumam pievieno Akadēmiskās informācijas centra izziņu par to, kādam Latvijā piešķirtam izglītības dokumentam vai akadēmiskajam grādam atbilst ārvalstīs iegūtais izglītības dokuments vai grāds.</p>
7.	Uzņemšanai studiju programmā	2. līmeņa profesionālā augstākā izglītība medicīnā, zobārstniecībā un farmācijā vai bakalaura grāds veselības

	nepieciešamā iepriekšējā izglītība	aprūpē, dabaszinātnēs, vides zinātnēs, pārtikas zinātnēs, sociālajās un humanitārajās zinātnēs.
8.	Uzņemšanai noteiktās papildu prasības	Eseja par komisijas definētu tematu, kas saistīts ar veselību, veselīgu dzīves veidu.
9.	Konkursa vērtēšanas kritēriji	Reflektantus imatrikulē saskaņā ar konkursa rezultātiem, ko veido esejas vērtējums un diploma vidējā svērtā atzīme. Vienādu vērtējumu summas gadījumā konkursu ietekmē zinātnisko publikāciju esamība (publikācijas starptautiski citējamā žurnālā – 2 punkti, nacionāla mēroga zinātniskā vai populārzinātniskā izdevumā – 1 punkts).

4.3. Studiju programmas noslēgumā plānotie studiju rezultāti.

Noslēguma pārbaudiņumi: eksāmens, maģistra darbs.

- 9. pielikumā studiju programmas plānojums.
- 14. pielikumā studiju kursu apraksti.
- 13. pielikumā studiju kursu kartējums kā atsevišķa kursa rezultāti veicina studiju programmas rezultātu sasniegšanu u. tml. raksturojums un novērtējums.

Studiju programmu pēctecības atspoguļojums RSU

Komunikācijas studiju virzienā bakalaura izglītību ieguvušie studenti var turpināt mācības programmā “Veselības komunikācija”, padziļināti apgūstot sabiedrības veselības tematikas kursus, kā arī mācību priekšmetus, kas saistīti ar veselības komunikācijas specifiku. Pamatkursi komunikācijā šiem studentiem vairs nav jāapgūst. Savukārt sabiedrības veselības un sociālās labklājības fakultātes beidzēji padziļināti studiju programmā apgūst komunikācijas tematikas mācību kursus. Pamatkursi veselības un slimības bioloģiskajos aspektos un sabiedrības veselībā šiem studentiem vairs nav jāapgūst. Gan komunikācijas, gan sabiedrības veselības virzienos bakalaura grādu ieguvušie studenti pēctecīgi papildina zināšanas studiju programmā “Veselības komunikācija”.

Studiju programmas “Veselības komunikācija” maģistriem ir iespēja turpināt studijas doktorantūras programmā “Komunikācijas kultūra un multimediji”, “Psiholoģija” vai “Socioloģija”, padziļināti pētot kādu no veselības komunikācijas mutidisciplinārajiem jautājumiem.

4.3. Studiju programmas īstenošanas mehānisms

Studiju process tiek īstenots pamatā interaktīvu lekciju, praktisku interaktīvu nodarbību vai semināru un studentu patstāvīgā darba formā. Gan lekcijās, gan nodarbībās tiek izmantotas visas RSU pieejamās iepriekš aprakstītās modernās tehnoloģijas, piemēram, studiju kursa “Veselības un slimības bioloģiskie aspekti” ietvaros studenti nodarbībās iepazīstas ar cilvēka ķermeņa uzbūves, fizioloģijas un histoloģijas pamatiem RSU Medicīnas izglītības tehnoloģiju centrā, izmantojot mulāžas un simulatorus.

Studiju process tiek organizēts moduļu / ciklu formā, sniedzot studentiem iespēju koncentrēties vienlaicīgi uz ne vairāk kā diviem studiju kursiem. RSU studiju process notiek individualizēti, mazās grupās (7–12 personas grupā), sniedzot studentiem iespēju uzdot sev interesējošus jautājumus, diskutēt ar pasniedzēju un studiju biedriem. Studiju procesā tiek izmantotas problēmcentrētas mācīšanas stratēģijas. Visi studiju palīgmateriāli studentiem brīvi pieejami e-studiju vidē. Tajā atrodamas arī norādes par papildus informācijas avotiem konkrēto jautājumu apguvei, kā arī materiāli pašvadītas mācīšanās veicināšanai (piemēram, praktiski mājās veicami uzdevumi ar pašpārbaudes algoritmu).

Studijās tiek izmantota gan formatīvā, gan summatīvā vērtēšana. Formatīvā vērtēšana notiek ikdienas studiju procesā – kontaktstundu laikā uzdodot studentiem kontroljautājumus, kā arī diskutējot par studentu patstāvīgajiem darbiem, kas tiek praktizēti studiju procesā. Summatīvā vērtēšana notiek katra studiju kursa beigās ieskaites vai eksāmena formā. Summatīvās vērtēšanas pārbaudes tiek organizētas rakstiskā (papīra formā vai elektroniski) vai mutisku pārrunu formā. Studiju noslēgumā students izvēlas sev interesējošu veselības komunikācijas tematu un sadarbībā ar sevis izvēlētu darba vadītāju izstrādā un aizstāv maģistra darbu.

Katra studiju kursa beigās RSU e-vidē studentiem tiek lūgts aizpildīt novērtējuma anketu, kurā ir iespēja izteikt viedokli un ierosinājumus gan par studiju kursa saturu, gan tā realizācijas metodēm, gan pasniedzēju kompetencēm un darba stilu. Līdz ar to studiju kursi ik gadu tiek aktualizēti atbilstoši studentu sniegtajam vērtējumam. Tāpat studentu pārstāvji tiek iesaistīti fakultāšu domēs, nodrošinot viņu viedokļa pārstāvniecību lēmumu pieņemšanas procesos.

Kopumā RSU tiek praktizēta studentcentrēta izglītība, kas paredz to, ka:

- studiju procesa centrā ir studējošais, kurš patstāvīgi mācās;
- studiju rezultāti ir skaidri formulēti un zināmi, un studējošais studē, lai tos sasniegstu;
- studējošie zina un saprot studiju programmā vai kursā paredzētos studiju rezultātus;

- studējošā sasniegumu vērtēšana ir veidota tā, lai ir iespējams pārliecināties par to, vai un kādā līmenī ir sasniegti plānotie studiju rezultāti;
- docētāja loma ir veicināt studējošā studēšanu tā, lai studējošais sasniegtu izvirzītos studiju rezultātus;
- ir novērojams tas, kā atsevišķo studiju kursu rezultātu kopums veido studiju programmas studiju rezultātus.

Studiju programmas studiju rezultāti ir formulēti studentcentrēti un tie:

- veido studējošajiem un docētājiem vienotu izpratni par to, kas tiek sagaidīts no studējošā kursa vai programmas noslēgumā;
- nodrošina iespēju studējošajiem studēt efektīvāk t.i., studējošajiem ir skaidri zināms kādas zināšanas un prasmes viņi iegūs sekmīgi pabeidzot attiecīgo kursu. Tāpat studējošajiem ir iespējams izsekot, ko tie jau ir un ko vēl nav apguvuši, un kāda ir viņu virzība programmas rezultātu sasniegšanai;
- ir instruments ar kuru docētājam ir iespējams organizēt studiju procesu efektīvāk: lekcijas, seminārus, grupu darbu, diskusijas, laboratorijas darbu u.c., izvēloties tēmas un materiālus, kā arī mācīšanas stratēģijas, saskaņā ar studiju kursā vai studiju programmā izvirzītajiem studiju rezultātiem;
- starp docētājiem un kolēģiem rada savstarpēju izpratni par to, kāda studiju rezultāta sasniegšanai tiek apgūts kurss un izvēlēta attiecīgā mācīšanās metode;
- identificē tos apgabalus, kuros noteikta veida studiju rezultāti pārklājas vai iztrūkst (salīdzinot kursus un to atbilstību programmai);
- studējošajiem atvieglo izvēli par to, kurus kursus apgūt atbilstoši studiju rezultātiem, kurus studējošais vēlas sasniegt;
- sniedz skaidru informāciju darba devējiem par tām zināšanām un prasmēm, kuras studējošie ir apguvuši, kā arī nodrošina iespēju šīs zināšanas un prasmes vērtēt atbilstoši noteiktajai profesionālajai kvalifikācijai.

4.4. Zinātniskā darbība, pētniecība un studiju programmas ietvaros

Studiju programmas ietvaros veselības komunikācijas kursu praktiskajās nodarbībās studenti veiks komunikācijas efektivitātes mērījumus dažādām veselības komunikācijas

kampaņām, kā arī analizēs vēstījumu, to stratēģiju radītos efektus. Šie pētnieciskie darbi ir tieši saistīti ar mācību programmas mērķiem.

Maģistra darbos mācību spēki piedāvās veikt aktuālus, ar veselības un sabiedrības veselības politiku, īstenošanu, rezultātu novērtējumu saistītus pētījumus. Tāpat maģistra darbu tematika ietvers aktuālos jautājumus, kas sasaistīti ar sabiedrības veselības veicināšanu, izglītošanu, veselības paradumu maiņu. Studiju programma veidos ciešu sadarbību ar valsts institūcijām (piemēram, Slimību kontroles un profilakses centrs, Nacionālais Veselības dienests, Veselības ministrija, pašvaldības, klīniskās universitātes slimnīcas utt.), izmantojot pētniecībai šajās institūcijās pieejamos sekundāros datus par sabiedrības veselības jautājumiem, kā arī lai rosinātu šīm institūcijām nākt klājā ar ierosmēm veikt pētījumus jomās, kas ir aktuāli visai sabiedrībai, tās grupām vai veselības aprūpes sistēmai kopumā.

Studenti un mācību spēki ar saviem zinātniskajiem lasījumiem un pētījumiem piedalīsies ikgadējā RSU starptautiskajā zinātniskajā konferencē “Sabiedrība. Veselība. Labklājība.”, kā arī RSU ikgadējā starptautiskajā Studentu zinātniskajā konferencē un ikgadējā RSU lokālajā zinātniskajā konferencē. Tāpat studiju programmas mācību spēki iesaistīsies RSU zinātnisko institūtu pētījumos.

5. Absolventu nodarbinātības perspektīvas

5.1. Absolventu nodarbinātības perspektīvas un prognozes

Saskaņā ar Veselības inspekcijas datiem, Latvijā patlaban ir reģistrētas vairāk kā 4000 ārstniecības iestādes. Un vairāk vai mazāk katrā no tām ir nepieciešams veselības komunikators (vai nu konkrētajā iestādē kā personāla vienība, ja iestāde ir liela, vai arī mazāka uzņēmuma gadījumā izmantos komunikatoru privātfirmu vai individuālo komersantu / pašnodarbināto komunikatoru pakalpojumus). Veselības sektorā ir vismaz 10 valsts iestādes (Veselības ministrija, Veselības inspekcija, Zāļu valsts aģentūra, Nacionālais veselības dienests, Pārtikas un veterinārais dienests, Slimību profilakses un kontroles centrs utt.), kur arī nepieciešami veselības komunikatori. Šo speciālistu pieprasījums vērojamas arī profesionālajās biedrībās un asociācijās, pacientu NVO un sabiedrisko attiecību un reklāmas kompānijās.

Komunikācijas speciālistu specializāciju veselības nozarē nosaka virkne faktoru. Komunikācijas nozarē vērojamas divas būtiskas tendences – komunikācijas virzienu (reklāma, digitālā komunikācija, sabiedriskās attiecības utt.) saplūšana un profesionālu specializēšanās

noteiktā nozarē: IT, mode, enerģētika, veselība utt. Nemot vērā šīs tendencies, aizvien pieaug un pieaugs pieprasījums arī pēc komunikācijas speciālistiem veselības jomā, kuriem ir specifiskas zināšanas gan par sabiedrības veselības jautājumiem, gan komunikāciju, kā arī komunikācijas specifiku tieši ar sociālajiem un veselību saistītajiem jautājumiem. Turklat jāņem vērā, ka pieprasījumu noteiks arī valstu valdību centieni veicināt sabiedrības veselību, jo tā mūsdienās ir kļuvusi par ikvienas valsts ekonomisku vērtību – darbaspējīgu cilvēku.

Lai nodrošinātu komunikāciju par veselības jautājumiem, būtiski zināt sabiedrības veselības pamatus, epidemioloģiju, pārzināt veselības ekonomiku un citas zinātnu nozares, bez kurām saturiski profesionāla komunikācija nav iespējama. Minētie apsvērumi vēlreiz apliecinā sagatavojoamo speciālistu (maģistru) nepieciešamību darba tirgū šobrīd un arī nākotnē.

Tirgus novērojums liecina, ka šobrīd Latvijā, līdzīgi kā citās ES valstīs un ASV, darbojas vairākas sabiedrisko attiecību aģentūras, kas specializējas tieši veselības jomā, apkalpojot gan nozares profesionālu asociācijas, farmācijas kompānijas, veselības aprūpes iestādes, valsts institūcijas.

Analizējot šo aģentūru darbinieku izglītību, secināms, ka tajās strādā gan speciālisti ar bakalaura un/vai maģistra grādu komunikācijas zinātnēs, gan veselības aprūpes profesionāļi. Līdz šim apvienot kompetenci komunikācijā un sabiedrības veselībā akadēmiskā līmenī Latvijā nav bijis iespējams.

5.2. Absolventu iegūto prasmju un kompetenču atbilstība darba tirgus un nozares attīstības tendencēm

Izstrādātā maģistra studiju programma “Veselības komunikācija” ietvers komunikācijas un sabiedrības veselības zināšanu kopumu, kas, kā jau minēts, nodrošinās šo speciālistu spēju kompetenti runāt par jautājumiem, kas skar veselības tematiku un spēs to izdarīt atbilstoši veselības komunikācijas jaunākajām tendencēm. Iegūtās zināšanas, kompetences un prasmes ļaus absolventiem darba tirgū turpināt specializāciju noteiktā veselības nozarē, piemēram, onkoloģija, kardioloģija, slimību profilakse utt., ja to pieprasīs viņu darba specifika un darba devēja prasības. Absolventi spēs veikt pētījumus par attieksmes, uzvedības maiņu, sabiedrības viedokli utt., spēs analizēt un adekvāti interpretēt veselību raksturojošos datus u. c., kas ir pamats uz pierādījumiem balstītas komunikācijas veidošanā. Tāpat speciālisti spēs kritiski novērtēt komunikācijā izmantojamās informācijas un tās avotu patiesumu, spēs radīt specifiskus, zinātniski pamatotus ziņojumus.

Studenti iegūs zināšanas, kas liecinās par padziļinātām vai paplašinātām zināšanām un izpratni, no kurām daļa atbilst sabiedrības veselības nozares un veselības komunikācijas jaunākajiem atklājumiem un kuras nodrošina pamatu radošai domāšanai un/vai pētniecībai.

Prasmes apliecinās spēju argumentēti izskaidrot un diskutēt par sarežģītiem vai sistēmiskiem sabiedrības veselības un komunikācijas aspektiem gan ar speciālistiem, gan ar nespeciālistiem, spēju patstāvīgi izmantot teoriju, metodes un problēmu risināšanas prasmes, lai veiktu pētniecisku un radošo darbību, vai augsti kvalificētas profesionālas funkcijas spēju patstāvīgi virzīt savu kompetenču pilnveidi un specializāciju spēju veikt darbu, pētniecību vai tālāku mācīšanos sarežģītos un neprognozējamos apstākļos un, ja nepieciešams, tos pārveidot, lietojot jaunas pieejas. Veselības komunikācijas maģistra grādu ieguvējus raksturos kompetence integrēt dažādu jomu zināšanas, dot ieguldījumu jaunu zināšanu radīšanā, pētniecības vai profesionālās darbības metožu attīstībā, parādīt izpratni un ētisko atbildību par zinātnes rezultātu vai profesionālās darbības iespējamo ietekmi uz vidi un sabiedrību, spēja patstāvīgi formulēt un kritiski analizēt sarežģītas zinātniskas un profesionālas problēmas, pamatot lēmumus, un, ja nepieciešams, veikt papildu analīzi.

6. Studiju programmas atbilstība normatīvo aktu prasībām

6.1. Studiju programmas atbilstība valsts izglītības standartam

Prasības	<i>Ministru kabineta noteikumi Nr. 240 "Noteikumi par valsts akadēmiskās izglītības standartu" https://likumi.lv/doc.php?id=266187</i>	Programmas rādītāji
Studiju programmas apjoms (KP/ECTS)	Studiju programmas apjoms ir vismaz 40 kredītpunktu	80 KP
Studiju programmas īstenošanas ilgums	Vismaz 1 gads, ar nosacījumu, ka tiek ievērots Augstskolu likumā noteiktais kopējais bakalaura un maģistra studiju programmu ilgums pilna laika studijās (t. i., 5 gadi).	Studiju ilgums 2 gadi.
Studiju programmas daļas un to apjoms (obligātā, ierobežotās	Ne mazāk kā 20 kredītpunktu no maģistra studiju programmas apjoma ir maģistra darba izstrāde.	Maģistra darbs veido 20 KP

izvēles, izvēles), t. s. noslēguma darba apjoms		
Kontaktstundu apjoms (%)	Pilna laika studijās ne mazāk kā 30 % no maģistra studiju programmas apjoma veido kontaktstundas.	Ne mazāk kā 30% no maģistra studiju apjoma veido kontaktstundas.
Obligātais saturs atbilstoši standarta prasībām	Maģistra studiju programmas obligātajā daļā, izņemot maģistra darba izstrādi, ietver attiecīgās zinātnu nozares vai apakšnozares izvēlētās jomas teorētisko atziņu izpēti un teorētisko atziņu aprobāciju zinātnu nozares vai apakšnozares izvēlētās jomas aktuālo problēmu aspektā ne mazāk kā 24 kredītpunktū apjomā, ja maģistra studiju programmas apjoms ir 80 kredītpunktu.	Studiju kursi komunikācijas un sabiedrības veselības teorētisko atziņu izpētes un aprobācijas aktuālo problēmu aspektā veido vismaz 24 kredītpunktus.
Atbilstība Vides aizsardzības likuma un Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likuma noteiktajām prasībām	Ja studējošais Vides aizsardzības likumā un Civilās aizsardzības likumā noteiktās prasības nav apguvis zemāka līmeņa studiju programmā, viņš to apgūst papildus maģistra studiju programmai.	Studiju programmā ietverts B daļas kurss “Cilvēkdrošība un civilā aizsardzība”, kas jākarto studentiem, kas to nav apguvuši zemāka līmeņa studijās.
Piešķiramais grāds vai profesionālā kvalifikācija vai grāds un profesionālā kvalifikācija	Maģistra grādu – izglītības zinātnu maģistrs, humanitāro zinātnu maģistrs, sociālo zinātnu maģistrs, dabaszinātnu maģistrs, inženierzinātnu maģistrs, lauksaimniecības zinātnu maģistrs, veselības zinātnu maģistrs un vides zinātnu maģistrs – piešķir attiecīgajām zinātnēm radniecīgajā zinātnu nozaru grupā atbilstoši Latvijas izglītības klasifikācijā noteiktajām izglītības tematiskajām grupām.	Sociālo zinātnu maģistra grāds komunikācijas zinātnē
Studiju programmas apguves vērtēšanas pamatprincipi un kārtība	Vērtējot akadēmiskās izglītības studiju rezultātus, ievēro šādus pamatprincipus: 1. vērtēšanas atklātības princips – atbilstoši izvirzītajiem studiju programmu mērķiem un	Vērtēšanā tiek ievērots atklātuma princips, atbilstoši

	<p>uzdevumiem, kā arī studiju kursu mērķiem un uzdevumiem augstskola ir noteikusi prasību kopumu studiju rezultātu vērtēšanai;</p> <p>2. vērtējuma obligātuma princips – nepieciešams iegūt sekmīgu vērtējumu par visa studiju programmas satura apguvi;</p> <p>3. vērtējuma pārskatīšanas iespēju princips – augstskola nosaka iegūtā vērtējuma pārskatīšanas kārtību;</p> <p>4. vērtēšanā izmantoto pārbaudes veidu dažādības princips – studiju programmas apguves vērtēšanā izmanto dažādus pārbaudes veidus.</p> <p>Studiju rezultātu sasniegšanas pakāpi vērtē 10 ballu skalā vai ar vērtējumu "ieskaitīts/neieskaitīts". Studiju rezultātu sasniegšanas pakāpi studiju programmas obligātās daļas studiju kursa gala pārbaudījuma ietvaros ar vērtējumu "ieskaitīts/neieskaitīts" var vērtēt, ja studiju kursa apjoms nepārsniedz 2 kredītpunktus. Ar vērtējumu "ieskaitīts/neieskaitīts" var vērtēt arī studiju rezultātu sasniegšanas pakāpi studiju kursā noteikto pārbaudījumu ietvaros, kuri nav studiju kursa gala pārbaudījumi.</p>	<p>RSU noteiktajām prasībām, kas noteiktas RSU Studiju reglamentā I, procesa apraksts Nr. 6 "Studiju rezultātu novērtēšana un iesniegšana". Prasības eksāmenu un ieskaišu organizēšanai, atkārtotai kārtošanai nosaka RSU Studiju reglaments I.</p> <p>Vērtējuma apstrīdēšana un apelācijas iesniegšanas un izskatīšanas kārtība noteikta RSU Studiju reglaments I un procesa aprakstā Nr. 31 "Sūdzību, apelācijas sūdzību, neatbilstību un priekšlikumu vadība". Studiju rezultātu (zināšanu, prasmju un kompetences) vērtēšanas/pārbaudījumu formas nosaka RSU Studiju reglaments I.</p> <p>Studiju rezultātu vērtēšanas sistēmu nosaka RSU Studiju reglaments I.</p>
Studiju prakses raksturojums	Nav piemērojams	Nav piemērojams